

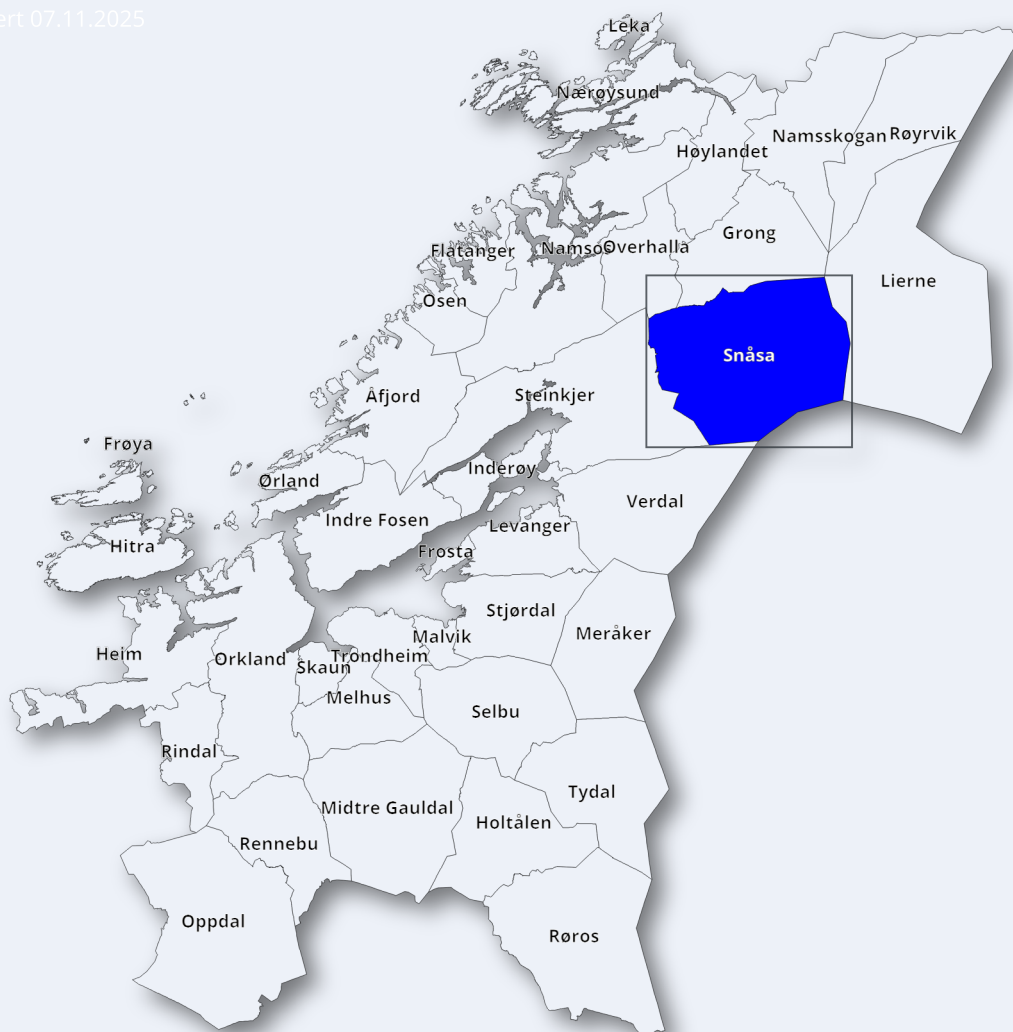
Statsforvalteren i Trøndelag

Tröndelagen Staatehaaltoje

Kommunebilde - Snåsa 2025 (pr. august 2025)

Et grunnlag for dialog mellom Snåsa kommune og Statsforvalteren i Trøndelag

Publisert 07.11.2025

Innhold

Innledning

Fakta om kommunen

Kort om kommunen

Befolkning

Bo- og arbeidsmarked

Kommunal organisasjon og ledelse

Statsforvalterens hovedbilde av kommunen

Statsforvalterens bilde av tjeneste- og forvaltningsområder

Barnehage

Barnevern

Folkehelse

Grunnskole

Integrering og bosetting

Kommunal landbruksforvaltning

Kommunal planlegging

Kommunal økonomi

Kommunehelsetjenesten

Miljø og klima

Omsorgstjenestene

Reindrift

Samfunnssikkerhet og beredskap

Sosialtjenesten

Tverrsektoriell samhandling

1. Innledning

Innledning

Statsforvalteren i Trøndelag søker kunnskapsbasert dialog med kommunene i fylket. Derfor legger kommunale planer, kommunestatistikk og kommunebildene, sammen med Statsforvalterens kommunebesøk, viktige premisser for dialogen. Kommunebildene gjengir embetets «bilde» og inntrykk av kommunen, både av kommunen som helhet og av enkelttjenester og forvaltningsområder som:

- Kommunal økonomi
- Kommunal planlegging
- Samfunnssikkerhet og beredskap
- Tverrsektoriell samhandling
- Folkehelse
- Kommunehelsetjenesten
- Omsorgstjenestene
- Sosialtjenesten
- Integrering og bosetting
- Barnevern
- Barnehage
- Grunnskole
- Miljø og klima
- Landbruk
- Reindrift (i kommuner det er relevant)

Kommunebildene utarbeides i forbindelse med Statsforvalterens kommunebesøk og danner grunnlaget for dialogen i disse møtene. Bildene kan bli justert i etterkant av besøket, basert på dialogen med kommunen, men da ikke med bakgrunn i ny statistikk som er publisert etter høringen av bildet. Etter besøkene publiseres bildene på Statsforvalterens nettside.

Etter denne innledningen, presenteres i kapittel 2 et utvalg faktabasert informasjon om kommunens geografi, befolkning, bo- og arbeidsmarked og den kommunale organisasjonen. Kapittel 3 gjengir Statsforvalterens samlede vurdering av kommunen ut fra et bredt samfunnsperspektiv og med bakgrunn i vårt bilde av kommunens tjeneste- og forvaltningsområder. Dette er blant annet basert på analyser, statistikk, utførte tilsyn, eventuelle klagesaker og dialog med kommunen. Kapitlet oppsummerer også våre områdevurderinger gitt i kapittel 4 og lister tema Statsforvalteren ønsker dialog om under Statsforvalterens kommunebesøk.

Kapittel 4 har følgende gjennomgående innhold og struktur i de områdevis delkapitlene:

Fokusområder

Fokusområdene angir med utgangspunkt i statlige forventninger, politikk og vår kjennskap til kommunen, hvilke områder som Statsforvalteren i et forvaltnings- og utviklingsperspektiv vil legge særlig vekt på i vurderingen av og i dialogen om de enkelte tjeneste- og forvaltningsområdene.

Sentrale nøkkeltall

Under sentrale nøkkeltall gjengis relevant statistikk som gir et overordnet bilde av tjeneste- eller forvaltningsområdet sett opp mot fokusområdene eller området som helhet. Nøkkeltallene er hentet fra ulike kilder, men hovedsakelig fra SSB.

Samlet vurdering av området

Den samlede vurderingen av området gjengir Statsforvalterens inntrykk av tjeneste- eller forvaltningsområdet for kommunen som organisasjon sett opp mot fokusområdene, herunder:

- **Relevant faktainformasjon**
- **Styrker og muligheter**
- **Svakheter og utfordringer**
- **Framtidsbildet – bærekraft og handlingsrom**

Det benyttes "trafikklys" for å visualisere Statsforvalterens inntrykk av tjeneste- eller forvaltningsområdet som helhet. Fargen som settes gjengir vår vurdering med tanke på kvalitet, sårbarhet og bærekraft per dags dato, og i hvilken grad det er indikasjoner på avvik eller risiko for avvik fra det som forventes i lov, forskrift og god faglig praksis. Vurderingen gjengis med fargene rød, gul og grønn for hhv. svak, middels eller god. Sammen med fargen gis det en kort tekstlig oppsummering og begrunnelse.

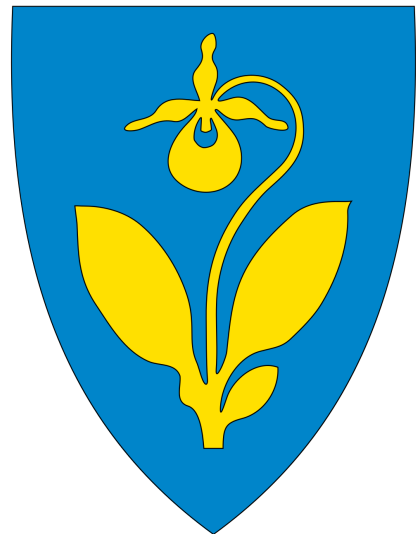
Vurderingene er basert på tilgjengelige data per 14.08.25

Sentrale tema

Sentrale tema er tema/forhold som det vil være særlig aktuelt å følge opp i dialogen mellom kommunen og Statsforvalteren eller i kommunens eget utviklingsarbeid. Det legges ikke opp til en omfattende dialog om alle punktene listet under Sentrale tema i kapittel 4 under Statsforvalterens kommunebesøk, men enkelttema kan bli løftet inn i agendaen for besøket.

2. Fakta om kommunen

2.1 Kort om kommunen

Kommunevåpenet (godkjent i 1994) har en marisko i gull mot en blå bakgrunn; planten er også Snåsas kommuneblomst og vokser over hele kommunen.

Snåsa (sørsamisk: Snåase) ligger i Trøndelag fylke og grenser til Sverige i sørøst. Kommunen strekker seg over store skog- og fjellområder, og omtrent halvparten av arealet er vernet som Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark. Den store innsjøen Snåsavatnet ligger sentralt i kommunen.

Snåsa er et kjerneområde for sørsamisk språk og kultur, og ble i 2008 den første kommunen i det sørsamiske området som ble offisielt tospråklig. Kommunen har et aktivt kulturliv med musikk, idrett og frivillige organisasjoner.

Snåsa er kjent for sin rike flora, spesielt orkidéen marisko, som også pryder kommunevåpenet. Området byr på gode muligheter for jakt, fiske og friluftsliv, med over 2 500 fiskevann og store fjellområder.

Kommunen har rundt 2 100 innbyggere (2025) og administrasjonssenteret ligger i tettstedet Snåsa. Viktige næringer er jordbruk, skogbruk, reindrift og naturbasert industri. Kommunen har også vannkraftverk og et aktivt næringsliv knyttet til lokale ressurser.

E6 og Nordlandsbanen går gjennom kommunen, og det finnes også en småflyplass ved Grønøra. Dette gjør Snåsa tilgjengelig til tross for sin landlige beliggenhet.

Snåsa ble etablert som kommune i 1838 og har en lang historie som del av det gamle Frostatinget. Kommunen styres i dag av et kommunestyre med representanter fra blant annet Senterpartiet og SV.

Teksten er KI-generert via Copilot

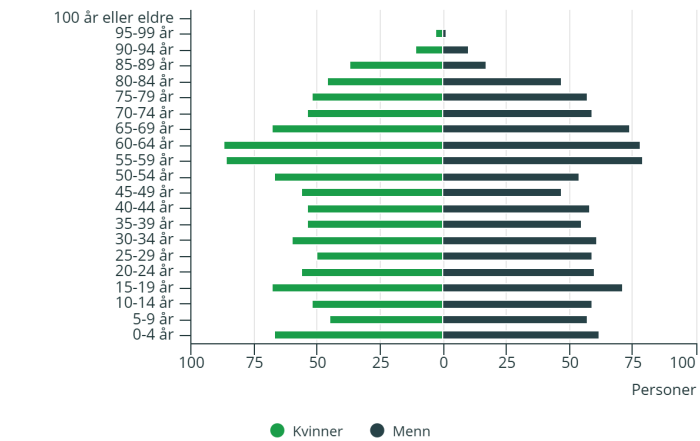
Areal	2 343 km ² (areal av land og ferskvann)
-------	--

Befolkningstetthet	1 innbyggere per km ²
Administrasjonssenter	Snåsa

Andel som bor i tettsteder	32 %
Lokalavis	Snåsningen

2.2 Befolkning

Aldersfordeling for innbyggerne i kommunen
1.01.2025

Kilde: Befolkning, Statistisk sentralbyrå

Diagrammet viser antall personer i ulike aldersgrupper i kommunen, fordelt på menn og kvinner ved inngangen til 2025. Kilde: SSB

Innbyggere (antall) Kilde: SSB	Snåsa 2 138	Hele landet med Oslo 5 594 340
Fødte i løpet av året (antall) Kilde: SSB	Snåsa 28	Hele landet med Oslo 54 013
Døde i løpet av året (antall) Kilde: SSB	Snåsa 26	Hele landet med Oslo 44 242
Netto innflytting (antall) Kilde: SSB	Snåsa 22	Hele landet med Oslo 34 083
Folketilvekst Kilde: SSB	Snåsa 0	Hele landet med Oslo -
Hovedalternativet (MMMM) Kilde: SSB	Snåsa 1 996	Hele landet med Oslo 6 114 899
Andel med innvandrerbakgrunn (prosent) Kilde: SSB	Snåsa 11,1%	Hele landet med Oslo 21,4%

Andel enslige forsørgere med stønad fra folketrygden (prosent)

Kilde: SSB

Snåsa

0,9%

Hele landet med Oslo

0,6%

Andel uføretrygda 18-66 år (prosent)

Kilde: SSB

Snåsa

14,6%

Hele landet med Oslo

10,3%

Forsørgerbrøker for eldre

Kilde: SSB

Snåsa

0,67

Hele landet med Oslo

0,48

2.3 Bo- og arbeidsmarked

Hva innbyggerne jobber med

Kilde: Sysselsetting, registerbasert, Statistisk sentralbyrå

Diagrammet viser hva innbyggerne med bosted i kommunen arbeidet med. Kilde: SSB

Innbyggere som bor i tettsteder per 1.1. (antall)

Kilde: SSB

Snåsa

658

Hele landet med Oslo

4 619 969

Reisetid til kommunesenteret (minutter)

Kilde: SSB

Snåsa

5

Hele landet med Oslo

-

Pendler ut av bostedskommunen (antall)

Kilde: SSB

Snåsa

311

Hele landet med Oslo

-

Sysselsatte i privat sektor og offentlige foretak som prosentandel av totalt antall sysselsatte (SSB)

Kilde: manuell

Snåsa

53,6

Hele landet med Oslo

68,4

Helt ledige i prosent av arbeidsstyrken (NAV) Kilde: manuell	Snåsa 1,3	Hele landet med Oslo 2,2
Sykefraværprosent, legemeldt (SSB) Kilde: manuell	Snåsa 7	Hele landet med Oslo 6,1
Skatt i prosent av landsgj. Kilde: KDD	Snåsa 73,44%	Hele landet med Oslo 100%

2.4 Kommunal organisasjon og ledelse

Visjon	Ekte, rause og modig	Ordfører	Arnt Einar Bardal (Sp)
Varaordfører	Gjermund Hansen Eggen (SV)	Politisk organisering	Formannskap og 2 utvalg: - Utvalg for helse, omsorg, velferd og oppvekst - Utvalg for teknisk, landbruk, miljø, utvikling og næring
Kommunestyret	Kommunestyret består av 17 representanter fordelt slik (2023-27): - Arbeiderpartiet: 5 (-1) - Høyre 1 (0) - Senterpartiet: 9 (+1) - Sosialistisk Venstreparti: 2 (0)	Valgeltakelse	73,5 % frammøte ved kommunestyrevalget i 2023 (75,8 % i 2019). 79 av kommunens innbyggere var innført i Sametingets valgmanntall ved valget i 2023.
Kommunedirektør	Bernt Fridtjof Mølsvik	Administrativ organisering	3-nivå modell med 3 kommunalsjefer for hhv: - Utvikling - Helse og omsorg - Oppvekst
Ansatte	252 ansatte og 203 årsverk per 01.12.2024 (gjennomsnittlig stillingsstørrelse på 80,7 %).	Interkommunalt samarbeid	Kommunen er medlem av Innherred regionråd (Innherred interkommunalt politisk råd), som er et politisk samarbeidsorgan for kommunene Snåsa, Steinkjer, Inderøy, Verdal og Levanger. Kommunen deltar i totalt 39 interkommunale ordninger, herav ingen ordninger der kommunen selv ivaretar vertskommuneansvaret (NIVI Rapport 2021:1).

3. Statsforvalterens hovedbilde av kommunen

3.1 Samlet vurdering av område

Svake områder

0

Det er ingen områder som er vurdert som «svake».

Middels områder

12

Barnehage	Kommunal økonomi
Barnevern	Kommunehelsetjenesten
Grunnskole	Miljø og klima
Integrering og bosetting	Omsorgstjenestene
Kommunal landbruksforvaltning	Sosialtjenesten
Kommunal planlegging	Tverrsektoriell samhandling

Gode områder

3

Folkehelse	Samfunnssikkerhet og beredskap
Reindrift	

Ikke vurderte områder

0

Alle områder har nok informasjon til å bli vurdert.

3.2 Samlet vurdering av kommunen

Relevant faktainformasjon

Snåsa er en av kommunene i distriktssatsinga I LAG.

Kommunekassens årsregnskap for 2024 ble avlagt med et **negativt** netto driftsresultat på 3,04 mill. kr. Uavhengig revisor tar ingen forbehold med hensyn til konklusjon og har ingen merknader i sin beretning til årsregnskapet. Det er innført eiendomsskatt i hele kommunen, med en generell eiendomsskattesats på 7 promille og en differensiert skattesats for bolig- og fritidseiendommer på 4 promille. Kommunen har noe inntekt fra konsesjonskraft, kraftrettigheter eller annen kraft for videresalg.

Kommunens overordna planverktøy er oppdatert med nylig revidert samfunns- og arealdel. Det er for øvrig liten aktivitet på planområdet og få dispensasjoner.

Helhetlig ROS og overordnet beredskapsplan er revidert og vedtatt av kommunestyret i 2024. Kommunen har også etablert beredskapsråd.

Kommunen er tilknyttet Steinkjer legevakt.

Kommunen har et nytt helsehus som ligger sentralt plassert i Snåsa sentrum og har 30 institusjonsplasser. Helsehuset fungerer som et samhandlingspunkt mellom ulike helse- og omsorgstjenester, og er tilrettelagt for både forebygging, behandling og rehabilitering.

De sosiale tjenestene i Snåsa kommune er organisert gjennom et vertskommunesamarbeid mellom Steinkjer, Inderøy og Snåsa kommune, der Steinkjer er vertskommune.

Kommunen er i 2025 anmodet om å ta imot 15 flyktninger, og har fattet vedtak om å bosette 20. Per 24.06.2025 er 9 personer bosatt i kommunen.

I 2024 bosatte Snåsa 11 flyktninger.

Kommunen er del av en felles barnevernstjeneste i Inn-Trøndelag bestående av Steinkjer, Snåsa og Inderøy, hvor Steinkjer er vertskommune. Inn-Trøndelag barneverntjeneste har i 2022-2024 mottatt det nasjonale tiltaket *veiledningsteam*.

Snåsa kommune har 4 barnehager, 1 privat og 3 kommunale, herav 1 samisk barnehage. Til sammen er det 110 barn som går i barnehage. Kommune er en del av Innherred kompetansenettverk i regional ordning for kompetanseutvikling i barnehage (REKOM) og kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis.

Snåsa kommune har totalt 169 elever fordelt på to offentlige skoler. Åarjel Saemiiej Skuvle har 10 elever. I tillegg ligger den private grunnskolen Snåsa montessoriskole SA i kommunen, med 59 elever.

Deler av Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark ligger i Snåsa kommune.

Landbruket på Snåsa bidrar vesentlig til sysselsetting og verdiskaping i kommunen, og utgjør en langt større andel i så måte enn i de fleste andre kommuner i fylket og landet. Landbruksproduksjonen i kommunen er også av stor betydning for bosetting, samt lokal beredskap og matsikkerhet. Snåsa er også en stor skogkommune med høy avirkning og det er 29 melkeprodusenter i kommunen.

Tre reinbeitedistrikt har beitearealer i kommunen. For Tjåehkere sijte har kommunen viktige vinterbeiter. Låarte sijte og Skæhkere sijte har alle sesongbeiter og sentrale gjerdeanlegg innenfor kommunen.

Styrker og muligheter

I det påfølgende omtales i **hovedsak** forhold knyttet til de områdene som er vurdert som GOD (grønn).

Snåsa kommune arbeider helhetlig og systematisk med samfunnssikkerhet og beredskap. Samfunnssikkerhet og beredskap går som en rød tråd gjennom kommunens overordnede planverk. Kommunen har de siste årene gjort en god og grundig jobb med oppdatering av overordnet planverk hvor planstrategi, kommuneplanens samfunnsdel, helhetlig ROS, overordnet beredskapsplan, plan for helsemessig og sosial beredskap, plan for EPS og smittevernplan er utarbeidet på nytt eller revidert, og de reviderte planene er politisk forankret. Kommunen samarbeider også godt med eksterne aktører som HV, Siviltforsvaret, Røde kors og Sanitetsforeningen.

Snåsa kommune har utviklet en modell, Snåsamodellen, som er kommunes overordnede samhandlingsmodell. Denne synliggjør blant annet hvordan planer, rutiner, møtearenaer og tiltak på de ulike nivåene i kommunen sikrer at utsatte barn får riktig hjelp til riktig tid. Snåsa kommune er en BTI-kommune. BTI er en samhandlingsmodell for tjenester som møter gravide, barn, unge og foreldre det er knyttet undring eller bekymring til. Modellen skal kvalitetssikre helhetlig og koordinert innsats uten oppfølgingsbrudd. Den skal bidra til tidlig innsats, samordning av tjenestene og brukermedvirkning.

Kommunen har integrert folkehelseperspektivet i alle sine planer, og det er utarbeidet en egen plan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet for perioden 2022-30. Planen er knyttet til kommuneplanens samfunnsdel og har som mål å legge til rette for fysisk aktivitet, bolyst og bostedsattaktivitet. Kommunen har flere helsefremmende tiltak i regi av frivillige lag og foreninger. Disse aktørene bidrar til folkehelsearbeidet gjennom ulike lavterskelaktiviteter, blant annet i form av organiserte trim- og turgrupper. I tillegg fungerer Snåsa Bygdesentral som en viktig arena for frivillig innsats og sosiale møteplasser. Kommunen prioriterer å fremme mestring i alderdommen, og gjennomfører årlige temakvelder som et tiltak for å støtte innbyggerne i planleggingen av egen aldring. Kommunen jobber også med å få på plass en egen ungdomsklubb for barn og unge.

Kommunen jobber aktivt for å sikre likeverdige helsetjenester for den samiske befolkningen og kommunen prioriterer rehabilitering og habilitering i alle deler av kommunehelsetjenestetilbudet.

Kommunen har god dekning av faglærte arbeidstakere i omsorgstjenesten, men mange ansatte i helsetjenesten er over 55 år, noe som vil medføre behov for rekruttering i årene som kommer.

De sosiale tjenestene gir gode muligheter for å jobbe med å forebygge og bekjempe utenforskap, og kommunen bør utnytte handlingsrommet som ligger i de lovpålagte tjenestene. Kommunen har stort forbedrings-potensiale opp mot å tilby tjenesten individuell plan (IP), samt å i større grad tilby kvalifiseringsprogram (KVP) til aktuelle deltakere.

Snåsa kommune står overfor et sammensatt bilde når det gjelder elevenes faglige og sosiale utvikling. På den ene siden ser vi en tydelig positiv utvikling i regneferdighetene, samt økt motivasjon og trivsel blant ungdomstrinnets avgangselever, samt en bedring i kommunens grunnskolepoeng. På den andre siden vedvarer og forsterkes utfordringene knyttet til lesing og læringsmiljø på mellomtrinnet – særlig på 7. trinn, hvor indikatorene viser en negativ trend. Disse funnene peker mot et behov for styrket innsats i lesing og læringsmiljø, spesielt i overgangsfasen mellom barne- og ungdomstrinn. Samtidig gir framgangen i regning og den positive utviklingen blant de eldste elevene et godt grunnlag for videre arbeid og utvikling.

Kommunen har god miljømåloppnåelse på vann (92%) og godt med registrerte tiltak i forhold til påvirkning fra jordbruk.

Kommunen har relativt lite inngrep i reindriftas beiteområder og har en nylig revidert arealdel som sikrer forutsigbarhet for arealene. Kommunen har også årlige dialogmøter mellom reindrifta og landbruket som bidrar til konfliktdemping og gode løsninger.

Svakheter og utfordringer

I det påfølgende omtales i **hovedsak** forhold knyttet til de områdene som er vurdert som SVAK (rød) og MIDDELS (gul).

Kommunens økonomiske balanse, i form av netto driftsresultat over tid, vurderes som svak (-0,1 % av brutto driftsinntekter i gjennomsnitt for siste 2 år i regnskapet og første 2 år i økonomiplanen) og kommunens økonomiske buffer (fri egenkapital) er vesentlig redusert de siste årene.

Kommunen er sårbar med tanke på kompetanse og kapasitet på planområdet og det er manglende kobling mellom kommuneplanens samfunnsdel og kommunens økonomiplan.

Kommunen har ikke etablert Frisklivssentral, og det er usikkert om andre tilbud kan kompensere for det.

I undersøkelsen av tjenestekapasitet knyttet til flyktninge-situasjonen fjerde kvartal 2024 svarer Steinkjer kommune at situasjonen for Nav-kontorets kapasitet til å gi sosiale tjenester og bidra i kommunens integreringsarbeid er kritisk. Årsaken er at pågangen er så stor at det går utover tjenesteleveransen på alle områder.

Kommunen har over tid strevd med å få kvalifiserte søkere til barnevernlederstillingen. Det har vært konstituert leder fra høsten 2023, frem til ny barnevernleder tiltrådte i januar 2025. Det har også vært endringer i teamlederstillingene, samt i kommuneadministrasjonen.

Snåsa kommune som barnehagemyndighet har ikke gjennomført tilsyn med barnehagen de siste 4 årene.

Kommunen har registrert flere grunnforurensingslokaliteter, og det er behov for oppfølging og ajourføring. Avløp er et område som bør få særlig fokus. Det er avvik mellom registrerte og faktisk driftede renseanlegg. I tillegg mangler det tallgrunnlag for innbyggere tilknyttet renseanlegg med oppfylt rensekrav, og rapporteringen viser lav fornyelse av avløpsnett over tid.

Gjennomgangen av forvaltningen av ordningen produksjonstilskudd og tilskudd til avløsning, viser at kommunen i stor grad godkjenner det som er omsøkt. Dette basert på at det i liten grad ble gjort endringer i søknadene mellom det som ble omsøkt og det som ble godkjent i 2023 og i 2024. Undersøkelsene viser også at i de sakene der kommunen har gjort endringer, så følges ikke reglene for vurdering av avkorting (reduksjon i omsøkt tilskudd).

Framtidsbildet - bærekraft og handlingsrom

I økonomiplanen for perioden 2025-28 legges det opp til et gjennomsnittlig driftsresultat tilnærmet likt kommunens brutto driftsinntekter. Dette er godt under den anbefalte minimumsverdien for å ha balanse og bærekraft, hvor kommunens driftsresultat over tid i makro bør utgjøre minimum 1,75 % av kommunens brutto driftsinntekter (ref. Teknisk beregningsutvalg for kommunal økonomi). Kommunens økonomiske balanse og handlingsrom for perioden 2025-28 vurderes derfor som svak.

Manglende kobling mellom samfunnsdel og økonomiplan gir lite styringskraft for viktige mål og prioriteringer i kommunen.

Kommunen bør ha et tydelig system for opplæring for å sikre robusthet og kontinuitet i beredskapsarbeidet.

Tverrfaglig samarbeid fremmer utvikling av felles kompetanse og tilnærming på tvers av fagområder. Det gir også en god struktur for brukermedvirkning i hele prosessen. Det kan bidra til mer robuste tjenester ved å utnytte merverdien i kunnskapsdeling. Tverrfaglig samarbeid er en arbeidsform som både sikrer kunnskapsutvikling og tjenesteutvikling i tett dialog med bruker.

Kommunen bør sikre at innbyggerne, spesielt ungdom involveres systematisk i tilrettelegging og utvikling av meningsfulle aktiviteter og sosial deltakelse. Systematisk innsats på folkehelseområdet kan bidra til å redusere behovet for helse og omsorgstjenester og sikre bærekraft i helse- og omsorgstjenestene fremover. Det må derfor satses videre på aktivitetstilbud og møteplasser som kan øke mestring og redusere utenforskap.

En fungerende fastlegetjeneste og videre prioritering av helsefremming og rehabilitering er avgjørende for bærekraftige helsetjenester i årene som kommer.

Den demografiske utviklingen i kommunen vil legge økt press på kommunens omsorgstjenester i fremtiden. Bærekraft i helse- og omsorgstjenestene fremover gir derfor et behov for å utnytte ressursene bedre uten at kvaliteten forringes. Fortsatt satsning på implementering av velferdsteknologi er en del av løsningen. I tillegg bør kommunen fortsette å ha fokus på rekruttering og innovasjon, samt samarbeid på tvers av sektorer og interkommunalt samarbeid.

Dyrtid, flyktningetilstrømning og innstramming i statlige ytelser gjør at flere har behov for sosiale tjenester. Det er viktig at Nav- kontoret er dimensjonert for å kunne gi riktig hjelp til riktig tid. Dyrtiden gjør at det er ekstra viktig at kommunen gjør gode kartlegginger av tjenestemottakers behov for økonomisk stønad, samt konkrete og individuelle vurderinger av hvilken hjelp som skal gis for å sikre den enkelte et forsvarlig livsopphold. Nav-kontoret bør jobbe med å legge til rette for overgang til arbeid og aktivitet, samt fremme sosial inkludering og aktiv samfunnsdeltakelse.

Som følge av økt behov for bosetting av flyktninger, er det viktig at kommunen sine tjenester er dimensjonert slik at de har forutsetninger for å lykkes i integreringsarbeidet. Dette er forhold som krever kontinuerlig fokus.

Behov for samhandling, samt formalisert og forpliktende dialog mellom Steinkjer som vertskommune og Snåsa som eierkommune, er nødvendig for at Snåsa kommune skal være trygg på barn, unge og familier har tilgang på forsvarlige barneverntjenester ved behov.

Utdanning har stor betydning for den enkeltes mulighet til å få et godt liv. Tilgang på relevant kompetanse vil være avgjørende for omstillingsevnen i samfunns-, nærings- og arbeidsliv. I tillegg er kunnskap avgjørende for å oppnå alle FNs bærekraftsmål. Gode barnehager som løfter alle barn uavhengig av bakgrunn, er et viktig bidrag for å skape et samfunn med få forskjeller og like muligheter for alle. Under FNs bærekraftsmål 4 God utdanning skal delmål 4.2 sikre alle jenter og gutters mulighet for tidlig utvikling, omsorg og tilgang til førskole. Det er en relativt lav andel menn i barnehagen i kommunen - dette kan ha betydning for gutter og jenters likeverdige muligheter i utdanningsløpet. Gjennom deltakelse i den regionale ordningen for kompetanseutvikling i barnehage gis det mulighet for at de ansatte i barnehagene i kommunen utvikler sin pedagogiske praksis gjennom barnehagebasert kompetanseutvikling. Regelverket om et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø trådte i kraft 1. januar 2021. Etterleves regelverket og hvordan jobber kommunen som barnehagemyndighet med å veilede og å påse dette?

Oppfølging av bærekraftmålene for utdanning skjer gjennom flere indikatorer, hvor elevenes grunnleggende ferdigheter er blant de mest sentrale. Resultatene for 8. trinn viser at andelen elever med grunnleggende ferdigheter i regning ligger over nasjonalt nivå. Samtidig er resultatene i lesing under landsgjennomsnittet, noe som indikerer et behov for målrettet innsats og faglig oppfølging på dette området. Trivsel er en annen nøkkelindikator for bærekraftig skoleutvikling. Her framkommer et differensiert bilde: Elever på 7. trinn rapporterer lav trivsel, mens 10. trinn viser høyere trivsel enn landsgjennomsnittet. Dette peker på et behov for å styrke læringsmiljøet særlig på mellomtrinnet, og bør inngå som en del av skolens systematiske arbeid med trivsel og psykososialt miljø.

Omdisponering og nedbygging av karbonrike arealer, inkludert myr, og andre typer våtmark og skog, skal unngås så langt som mulig i arealplanleggingen. Norges klimamål er utslippskutt med 55 % innen 2030, sammenlignet med 1990. Kommunen bør derfor ha ambisiøse mål for utslippskutt og målene må følges opp i en handlingsplan. Statsforvalteren vil også oppfordre kommunen til å jobbe videre med å integrere hensyn til endret klima i kommunens virksomhet og

plansystem. Vi er nå inne i FN's tiår for naturrestaurering, så alle kommuner bør prioritere å se etter områder som kan restaureres eksempelvis grøftede myrer og vassdrag. Naturrestaurering kan være tiltak som er viktig for både klima, klimatilpasning og biologisk mangfold. Kommunen kan i større grad synliggjøre sitt arbeid med naturmangfold. I og med at kommunen ikke har svart på vår spørreundersøkelse avtar vi at det finnes forbedringspunkter med tanke på bekjempelse av fremmede arter på kommunens egen eiendom. Det samme gjelder rutiner for vilkår for å hindre spredning av fremmede arter i kommunens tillatelser til tiltak.

Kommunen har gjort en stor jobb med revidering av overordna planverk. Det vil ha stor betydning for utviklingen i kommunen framover, også på landbruksområdet. Kommunen har også forholdsvis nye skogbruksplaner, og det vil gi store muligheter til å bidra til økt aktivitet i skogbruket. God informasjon om ulike tilskuddsordninger til mulige tilskuddssøkere innen landbruksområde, vil sikre gode tiltak og søknader, samt at tidlig behandling av søknadene vil gi større handlingsrom. Det er viktig at arealer som får miljøtilskudd har god drift.

For reindrift vil fortsatt en forsvarlig arealplanlegging og etablering av gode konsultasjonsrutiner være viktig fremover.

3.3 Dialogtema

Framtidsbildet - kommunen som bærekraftig samfunnsutvikler og demokratisk aktør

Kommunenes rolle som samfunnsutvikler handler om å utvikle lokalsamfunnet gjennom planlegging og tilrettelegging for langsiktig arealbruk og utbyggingsmønster, utbygging av infrastruktur, steds- og sentrumsutvikling, næringsutvikling, miljø og folkehelse i videste forstand. Kommunene skal gjennom planer og tiltak skape helhetlig utvikling av lokalsamfunnet og gode levekår for innbyggerne. Lovgrunnlaget er først og fremst plan- og bygningsloven, der kommunens rolle som ansvarlig for arealdisponeringen innenfor kommunens grenser er helt sentral. Rollen favner videre enn de oppgavene en kommune er pålagt å utføre gjennom lover og forskrifter, og er i stor grad basert på samarbeid med og mobilisering av aktører i og utenfor egen kommune.

Kommunenes demokratiske rolle har blitt viktigere ettersom velferdssystemet i stadig større grad har blitt bygget opp rundt kommunen som ansvarlig for viktige deler av offentlige ytelser og velferd. At innbyggerne har anledning til selv å velge sine lokale politiske ledere og å stille dem til ansvar, er en del av kjernen i hele vårt demokratiske system. Demokrati handler også om deltakelse og meningsytring mellom valg. I tillegg til det representative demokratiet vil derfor tilrettelegging av deltakelsesformer og arenaer som omfatter politisk diskusjon inngå i kommunenes rolle som demokratisk arena og aktør. For å oppnå dette forutsettes et aktivt lokalt organisasjonsliv, så vel som en oppegående lokal presse. Og kommunene må være seg bevisst på nye arenaer, kanaler og nye måter å få innspill fra innbyggeren på, særlig de som blir berørt, men selv ikke aktivt deltar i samfunnsdebatten. Kommunen som lokaldemokratisk arena handler også om hvordan det representative demokratiet fungerer, og de folkevalgte evne til å respondere på innbyggernes behov og forventninger.

Kilde: NOU 2023: 9 Generalistkommunesystemet — Likt ansvar – ulike forutsetninger

Statsforvalteren ønsker å løfte følgende spørsmål til dialog knyttet til framtidsbildet og kommunens rolle som en bærekraftig samfunnsutvikler og demokratisk aktør:

1 OVERORDNA PLANLEGGING OG BÆREKRAFT

Hvordan arbeider kommunen med bærekraft i den overordna planleggingen?

1

Hvordan vil kommunen styre utviklingen i tråd med de politiske målene når det ikke foreligger en kobling mellom kommunens økonomiplan og kommuneplanens handlingsdel?

2 NATUR, KLIMA OG NÆRING

Hvordan vil kommunen ivareta klima, naturmangfold og miljø og samtidig legge til rette for og trygge næringsgrunnlaget i kommunen?

2

Hvordan jobber kommunen for å sikre at naturmangfoldloven vurderes ved alle kommunens beslutninger som berører natur?

3 OPPVEKST- OG LEVEVILKÅR

Hvordan vil kommunen legge til rette for og sikre gode oppvekst- og levevilkår for sine innbyggere, herunder et inkluderende samfunn med innenforskap og god folkehelse?

3

4 FELLES SAMFUNNSUTFORDRINGER - FELLES LØSNINGER

Hvilke utfordringer står kommunen/regionen overfor som krever fellesløsninger på tvers av kommunegrensene?

4

5 INVOLVERING OG MEDVIRKNING

Hvordan vil kommunen legge til rette for og sikre god involvering og medvirkning i demokratiske prosesser, herunder revidering av kommuneplanen og brukerinvolvering av barn, ungdom og utsatte grupper (bl.a. knyttet til folkehelsetiltak)?

5

Kommunen som effektiv tjenesteyter og tillitsskapende myndighetsutøver

Kommunene er store tjenesteytere og har et omfattende ansvar for tjenestetilbudet til sine innbyggere. Innbyggerne får tjenester fra kommunen gjennom hele livet – alt fra oppfølging av den kommunale helsestasjonen som nyfødt, via tilbud om barnehage før man går over til grunnskolen og eldreomsorgen som tar seg av deg i alderdommen. I tillegg til store velferdstjenester som barnehager, grunnskoler, helse- og omsorgstjenester og sosiale tjenester, har kommunene ansvar for viktige oppgaver som bibliotek, ulike kulturtiltak, brannvern, havner, kommunale veier, kirkebygg og gravplass, lokalt miljøvern og renovasjon. Kommunene har også ansvar for mer spesialiserte oppgaver som barnevern og rus og psykiatri. Likeverdige tjenester uavhengig av bosted har vært et viktig mål i oppbyggingen av den norske velferdsstaten, og er i dag ett av flere nasjonale mål. Begrepet likeverd innebærer ikke nødvendigvis like tjenester med samme form, innhold og omfang i alle kommuner, men at kommunene og fylkeskommunene skal ha muligheter til å kunne gi helsetjenester, undervisning og annet som best mulig kan tilpasses den enkeltes behov.

Kommunene er myndighetsutøver innenfor en rekke saksfelt og ofte i sammenheng med sin rolle som tjenesteyter og samfunnsutvikler. Kommunene forvalter offentlig myndighet som regulerer grunnleggende forhold i innbyggernes liv, og som legger rammer for lokalsamfunnenes utvikling. Kommunen utøver sin myndighetsutøverrolle blant annet når den fatter vedtak om tildeling av tjenester, gir tillatelser, fordeler tilskudd og gir bevilgninger, vedtar forskrifter som gjelder i kommunen, fatter planvedtak og fører tilsyn.

Kilde: NOU 2023: 9 Generalistkommunesystemet — Likt ansvar – ulike forutsetninger

Statsforvalteren ønsker å løfte følgende spørsmål til dialog knyttet til kommunens rolle som en effektiv tjenesteyter og tillitsskapende myndighetsutøver:

1

KAPASITET OG KOMPETANSE I TJENESTENE

Hvordan skal kommunen sikre tilstrekkelig kompetanse og kapasitet i sine tjenester, herunder beholde fagpersonell med spesialisert kompetanse, utnytte kompetanse på tvers av sektorer og jobbe strategisk med rekruttering for å redusere sårbarhet, bl.a. innen omsorgstjenestene og barnevernstjenesten?

2

TJENESTESTRUKTUR, DIMENSJONERING OG TJENESTESAMARBEID

I hvilken grad legger dagens tjenestestrukturer et godt grunnlag for effektive og gode tjenester og hvordan skal kommunen sikre at tjenestene er dimensjonert for å kunne gi riktig hjelp til riktig tid, bl.a. som følge av økende behov for avlastning og tjenester til barn og unge og økt behov for bosetting av flyktninger?

3

TVERRSEKTORIELL SAMHANDLING

Hvilke formelle samarbeidsfora finnes på ledernivå, der barn og unge med sammensatte behov og deres pårørende er tema og hvilke samarbeids- og samordningsstrukturer finnes rundt tjenestemottaker?

Er det etablert rutiner som avklarer hvilke tjeneste som har samordningsansvar når det er behov for et samordnet tjenestetilbud?

4

BARNEVERNSTJENESTEN

Hvordan skal kommune som eierkommune sikre at det finnes rutiner for regelmessig politisk rapportering og dialog, og at kommunen har en klar strategi for sin eierrolle i samarbeidet?

5

GRUNNSKOLEELEVENS GRUNNLEGGENDE FERDIGHETER, FAGLIGE RESULTATER OG LÆRINGSMILJØ

Hvordan arbeider kommunen med elevenes grunnleggende ferdigheter generelt og elevenes faglige resultater og læringsmiljø på mellomtrinnet spesifikt?

6

KOMMUNEN SOM FORURENSNINGSMYNDIGHET

Hvordan vil kommunen som forurensningsmyndighet jobbe videre med utfordringer på avløpsfeltet og oppfølging av grunnforurensningsdatabasen?

7

MYNDIGHETSUTØVELSE OG INNBYGGERNES RETTIGHETER

Kommunen er myndighetsutøver innenfor en rekke saksfelter. Hvordan arbeider kommunen for å sikre at innbyggerne får oppfylt sine rettigheter og at innbyggernes tillit til kommunens myndighetsutøvelse blir ivarettatt?

4. Statsforvalterens bilde av tjeneste- og forvaltningsområder

4.1 Barnehage

Middels

Snåsa kommune har 4 barnehager, 1 privat og 3 kommunale barnehager. Barnehagene oppfyller pedagog- og bemanningsnormen.

Andelen barnehagelærer og andelen menn som jobber i barnehagen er under landsgjennomsnittet, andelen barne- og ungdomsarbeidere ligger over landsgjennomsnittet.

Snåsa kommune som barnehagemyndighet har ikke gjennomfør tilsyn med barnehagen de siste 4 årene.

Snåsa kommune har en samisk barnehage.

I foreldreundersøkelsen scorer kommunen over landsgjennomsnittet på indikatorene ute- og innemiljø og barnets trivsel.

Snåsa kommune deltar i kompetanseutvikling i barnehagene i Innherred regionale kompetansenettverk i regional ordning for kompetanseutvikling i barnehage (REKOM) og kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis. Gjennom deltakelse i den regionale ordningen for kompetanseutvikling i barnehage gis det mulighet for at barnehagene i kommunen utvikler sin pedagogiske praksis gjennom barnehagebasert kompetanseutvikling.

4.1.1 Fokusområder

Alle barnehagebarn har et godt og inkluderende leke- og læringsmiljø
Barn som har behov for det, får hjelp tidlig, slik at alle får utviklet potensialet sitt
Ansatte i kunnskapssektoren har høy kompetanse
Alle barnehagebarn har god tilgang til relevante tilbud av høy kvalitet

4.1.2 Sentrale nøkkeltall

Andel barn 1-5 år i barnehage, i forhold til innbyggere 1-5 år (prosent) Kilde: SSB	2020 103,3%	2021 102,2%	2022 99,1%	2023 98,2%	2024 96,5%	Hele landet med Oslo 94,3%
Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til innvandrerbarn 1-5 år (prosent) Kilde: SSB	2020 77,8%	2021 80%	2022 -	2023 81,8%	2024 77,8%	Hele landet med Oslo 89,5%
Antall barn per ansatt, Bemanningstetthet Kilde: Udir	2020 4,9	2021 4,6	2022 4,9	2023 5,1	2024 4,6	Hele landet med Oslo 5,7
Variabler	Barnehagestr: Alle Barnehagestørrelser					
	Eierform: Alle Eierformer					

Oppfyller pedagognormen (andel)

Kilde: Udir

2020	2021	2022	2023	2024	Hele landet med Oslo
50	100	75	50	100	65

Variabler

Eierform: Alle Eierformer

Har hatt tilsyn

Kilde: Udir

2020	2021	2022	2023	2024	Hele landet med Oslo
2	0	0	0	0	1 110

Variabler

Eierform: Alle Eierformer

Netto driftsutgifter barnehager, per innbygger 1-5 år (kr)

Kilde: SSB

2020	2021	2022	2023	2024	Hele landet med Oslo
212 778kr	222 860kr	195 929kr	232 821kr	221 096kr	225 398kr

4.1.3 Samlet vurdering av området

Relevant faktainformasjon

Snåsa kommune har 4 barnehager, 1 privat og 3 kommunale. Til sammen er det 110 barn som går i barnehage, 46 barn 0-2 år og 64 barn 3-5 år. 36.7 % av de ansatte er barnehagelærere, nasjonalt snitt er 41 %. 32.1 % av de ansatte er barne- og ungdomsarbeidere, nasjonalt snitt er 23 %. Andelen menn som arbeider i barnehagene i Snåsa er 4.7 %, nasjonalt snitt er 13,3 %.

Snåsa kommune er en del av Innherred kompetansenettverk i regional ordning for kompetanseutvikling i barnehage (REKOM) og kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis.

Styrker og muligheter

Alle barnehagene i kommunen oppfyller pedagog- og bemanningsnormen.

Andelen barne- og ungdomsarbeidere er noe over landsgjennomsnittet.

Snåsa kommune har en samisk barnehage. Barnehagen legger særlig vekt på det sørsamiske språket og den sørsamiske kulturen. På kommunens hjemmeside oppgis det at formålet er å styrke og utvikle samisk språk og kultur, og styrke barnas identitet ved å gi barna gode utviklings- og aktivitetsmuligheter gjennom aktivt bruk av det samiske språket, og ved å bli fortrolig med samisk kultur, levesett og tradisjon i samarbeid og nær forståelse med hjemmet.

Snåsa kommune har i kommentar til kommunebildet trukket frem bredden på ulike tilbud, blant annet for barnehage, og mener at det er en stor styrke for de unge og Snåsasamfunnet. Med et barnehagetilbud på både samisk oppvekstenhet, Montessori og kommunale enheter, har de en bredde av tilbud som treffer de fleste behov, både sosialt og faglig, alle tilbud med mat.

Snåsa kommune er en del av Innherred kompetansenettverk i regional ordning for kompetanseutvikling i barnehage (REKOM). Statsforvalteren erfarer at regionsamarbeidet fungerer godt.

Svakheter og utfordringer

Barnehageloven § 11 stiller krav til likebehandling og uavhengighet. Oppgavene til barnehagemyndigheten er ikke organisert adskilt fra oppgavene kommunen har som barnehageeier. Kommunen skal ifølge § 11 andre punktum organisere oppgavene den har som barnehagemyndighet adskilt fra oppgavene den har som barnehageeier når dette er egnet til å ivareta tilliten til kommunens upartiskhet som barnehagemyndighet.

Barnehagemyndigheten har ikke gjennomført tilsyn med barnehager de fire siste årene.

Framtidsbildet - bærekraft og handlingsrom

Gjennom deltakelse i den regionale ordningen for kompetanseutvikling i barnehage gis det mulighet for at de ansatte i barnehagene i kommunen utvikler sin pedagogiske praksis gjennom barnehagebasert kompetanseutvikling. Det har blitt arbeidet godt med kollektiv kompetanseheving med utgangspunkt i hver barnehages behov over år, og det virker til å være gode prosesser med involvering, gjennomføring og evaluering av tiltak som er satt i gang.

Regelverket om et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø trådte i kraft 1. januar 2021. Etterleves regelverket og hvordan jobber kommunen som barnehagemyndighet med å veilede og å påse dette?

Utdanning har stor betydning for den enkeltes mulighet til å få et godt liv. Tilgang på relevant kompetanse vil være avgjørende for omstillingsevnen i samfunns-, nærings- og arbeidsliv. I tillegg er kunnskap avgjørende for å oppnå alle FNs bærekraftsmål. Gode barnehager som løfter alle barn uavhengig av bakgrunn, er et viktig bidrag for å skape et samfunn med få forskjeller og like muligheter for alle. Under FNs bærekraftsmål 4 God utdanning skal delmål 4.2 sikre alle jenter og gutters mulighet for tidlig utvikling, omsorg og tilgang til førskole. Det er en relativt lav andel menn i barnehagen i kommunen - dette kan ha betydning for gutter og jenters likeverdige muligheter i utdanningsløpet. Andelen barnehagelærer Snåsa kommune er relativt lav.

4.1.4 Sentrale tema

1

Hvordan jobber myndigheten med å veilede og påse barnehageeiers arbeid med det psykososiale barnehagemiljøet (kap. VIII i barnehageloven)?

2

Andelen barnehagelærer er under landsgjennomsnittet, hvordan jobber kommunen for å sikre fremtidig rekruttering?

3

Hvordan sikrer kommunen at kravet til likebehandling og uavhengighet blir ivaretatt?

4.2 Barnevern

Middels

Statsforvalteren vurderer samlet sett risikoen for svikt på barnevernområdet i Inn-Trøndelag barneverntjeneste, som moderat.

Kommunen har over tid strevd med å få kvalifiserte søkere til barnevernlederstillingen. Det har vært konstituert leder fra høsten 2023, frem til ny barnevernleder tiltrådte i januar 2025. Det har også vært endringer i teamlederstillingene, samt i kommuneadministrasjonen.

Rapporteringstall viser nå at undersøkelser etter barnevernsloven i all hovedsak gjennomføres innen frist, og at barn i fosterhjem får oppfølgingsbesøk og tilsynsbesøk i henhold til lovkrav. Imidlertid er andelen henlagte meldinger og henlagte undersøkelser over landsgjennomsnittet.

Inn-Trøndelag barneverntjeneste har i 2022-2024 mottatt i det nasjonale tiltaket veiledningsteam.

4.2.1 Fokusområder

Kommunene må etablere lavterskeltiltak og utvikle gode rutiner for tverrfaglig samhandling som en del av det generelle forebyggende arbeidet. Dette kan bidra til å fange opp behov tidlig, og dermed redusere behovet for mer kostnadskrevende og inngripende tiltak på sikt.

Kommunen skal sikre at barn og unge får rett hjelp til rett tid gjennom helhetlige og koordinerte tjenester. Barnevernet har et særskilt ansvar for å beskytte barn som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, og skal iverksette nødvendige tiltak raskt og målrettet.

4.2.2 Sentrale nøkkeltall

Antall barn i tiltak Kilde: Bufdir		1. halvår 2023	1. halvår 2024	2. halvår 2023	2. halvår 2024	Hele landet med Oslo
		232	209	229	224	0

Barn med barnevernstiltak per 31.12. (antall) Kilde: SSB		2020	2021	2022	2023	2024	Hele landet med Oslo
		-	8	12	12	7	29 258

Variabler	Gjelder Snåsa				
Alder: 0-24 År	Barnevernstiltak: Tiltak I Alt				

Andel undersøkelser med fristbrudd Kilde: Bufdir		1. halvår 2023	1. halvår 2024	2. halvår 2022	2. halvår 2023	2. halvår 20242025	Hele landet med Oslo
		2%	7%	45%	1%	8%	0%

Andel hvor tilsynsbesøk i fosterhjem ikke er oppfylt Kilde: Bufdir		1. halvår 2023	1. halvår 2024	2. halvår 2023	2. halvår 2024	Hele landet med Oslo
		15%	9%	7%	5%	0%

Andel hvor krav om oppfølgingsbesøk i fosterhjem ikke er oppfylt Kilde: Bufdir		1. halvår 2023	1. halvår 2024	2. halvår 2023	2. halvår 2024	Hele landet med Oslo

4.2.3 Samlet vurdering av området

Relevant faktainformasjon

Kommunen er del av en felles tjeneste i Inn-Trøndelag bestående av Steinkjer, Snåsa og Inderøy, hvor Steinkjer er vertskommune.

Barneverntjenesten skal årlig legge frem en tilstandsrapport til sine eierkommuner, jf barnevernsloven § 15-3, femte ledd. Det er utarbeidet Tilstandsrapport for 2023/1. halvår 2024. Rapporten skal gi kommunestyret innsikt i tilstanden, utviklingen, og de viktigste problemstillingene i tjenesten, samt framtidsutsiktene.

Antall barn med tiltak har vært stabil over tid, både i Inn-Trøndelag samlet sett, og i Snåsa.

Antall årsverk i tjenesten er 43.

Styrker og muligheter

Kommunen har mottatt det to-årige nasjonale tiltaket veiledningsteam. Tiltaket skal bidra med å utvikle arbeidsformer og strukturer for kvalitetsforbedring, og bedre styring av barneverntjenesten.

Inn-Trøndelag inngår i læringsnettverk sammen med Verdal og Levanger; Læringsnettverket Innherredsregionen. Disse tre tjenestene samarbeider bl. a om en felles fosterhjemsressurs, og om en felles modell for barnevernfaglig veiledning til ansatte.

Inn-Trøndelag deltar i det landsomfattende tilsynet 2024-2025 hvor temaet er egenkontroll av undersøkelser i barnevernet. Tjenesten har avdekt forbedringsområder, og utarbeidet en plan for praksisendring på området. Det skal gjennomføres ny egenkontroll høsten 2025 for å se om iverksatte tiltak har gitt forventet forbedring av undersøkelsesarbeidet. Arbeidet følges opp av Statsforvalteren.

Svakheter og utfordringer

Tjenesten har over tid hatt utfordringer på flere områder. Tjenesten varslet i 2021 selv om utfordringer i tjenesten knyttet til kapasitet til å utføre sine plikter etter barnevernloven. Kommunens rapportering for 2022 viste bl. a omfattende fristbrudd på undersøkelser etter barnevernloven. Kommunen fikk fra september 2022 tilbud om det nasjonale tiltaket Veiledningsteam. Tiltaket ble etter to år, forlenget med ytterligere ett halvt år, ut 2024.

Med endringer i både tjenestens lederroller, og kommuneledelsen, kan det være utfordrende å følge opp det arbeidet som ble etablert i perioden veiledningstemaet bisto kommunen. Sammen med veiledningsteamet ble det blant annet arbeidet med å etablere klare og tydelige roller og ansvarslinjer. Tjenesten har gitt tilbakemelding om at de opplever å ha hatt utbytte av tiltaket veiledningsteam, særlig med tanke på organisering og ansvarsfordeling.

I Tilstandsrapport for 2023/1. halvår 2024 løftes det frem at kommunen ser behov for å forebygge turnover, beholde ansatte, og sikre et godt psykososialt arbeidsmiljø. Det ses også behov for å utvikle flere hjelpetiltak, og tiltak på tvers av tjenester og kommuner.

Rapporteringstall viser at andelen henlagte meldinger og henlagte undersøkelser i Inn-Trøndelag er over landsgjennomsnittet. I 2 halvår 2024 ble 33% av meldingene til barneverntjenesten henlagt, mot 26% på landsbasis. 73% av undersøkelsene ble henlagt uten tiltak, mot 66% på landsbasis. Kommunene bør være oppmerksom på dette, slik at terskelen for å motta tiltak fra barneverntjenesten ikke er for høy, med de konsekvenser dette kan ha for barn og unge som vekker bekymring.

Framtidsbildet - bærekraft og handlingsrom

Behov for samhandling, samt formalisert og forpliktende dialog mellom Steinkjer som vertskommune og Snåsa som eierkommune, er nødvendig for at Snåsa kommune skal være trygg på barn, unge og familier har tilgang på forsvarlige barneverntjenester ved behov.

4.2.4 Sentrale tema

1

Som eierkommune bør Snåsa kommune sikre at det finnes rutiner for regelmessig politisk rapportering og dialog, og at kommunen har en klar strategi for sin eierrolle i samarbeidet.

2

Snåsa kommune må følge med på om det er tilstrekkelig kompetanse og kapasitet i barneverntjenesten, slik at barn, unge og familier med behov for barneverntjenester får rett hjelp til rett tid.

3

Snåsa kommune må følge opp målsetningene i sin plan for forebygging av adferdsvansker og omsorgssvikt hos barn og unge, jf. barnevernsloven § 15-1. Planen ble vedtatt i kommunestyret oktober 2024. Det fremgår av planen at plan og tiltak skal evalueres årlig, og årlig tilbakemelding skal gis Hovedutvalg for helse, omsorg, velferd og oppvekst.

4.3 Folkehelse

God

Vurderingen gjengir vårt helhetlige inntrykk av folkehelseutfordringene i kommunen med hensyn på levekår, helseatferd og risikofaktorer. Vurderingen er i hovedsak basert på kommunehelsa statistikkbank (FHI) og data fra HUNT- undersøkelsen.

En videreføring av den systematiske innsatsen innen folkehelsearbeidet vil kunne bidra til å redusere etterspørselen etter helse- og omsorgstjenester, og dermed legge til rette for en mer bærekraftig utvikling på sikt. Spesielt bør kommunen være oppmerksom på risikoen for utenforskap hos unge uføre.

4.3.1 Fokusområder

Folkehelseinnsats skal synliggjøres i all planlegging for å sikre sosial bærekraft
Satsning på forebyggende tiltak for å bidra til deltakelse, aktivitet og mestring
Psykisk helse og forebyggende rusarbeid skal være inkludert som en likeverdig del i folkehelsearbeidet

4.3.2 Sentrale nøkkeltall

Mottakere av uføreytelser Kilde: KHS	2017-2019	2018-2020	2019-2021	2020-2022	2021-2023	Hele landet med Oslo
	4,97	5,61	6,03	6,05	6,15	4,1
Variabler Alder: 18-44 År Kjønn: Kjønn Samlet						
Overvekt og fedme, selvrapportert ved sesjon 1 Kilde: KHS	2017-2020	2018-2021	2019-2022	2020-2023	2021-2024	Hele landet med Oslo
	24,1	20,66	20,05	23,33	26,82	21,71
Variabler Kjønn: Kjønn Samlet						
Fysisk aktiv HUNT 4 Kilde: https://trondelagitall.no/index.php/statistikk/hunt4-helserelatert-atferd				2019		Fylket
				22,8%		26,7%
Fysisk aktiv HUNT 4 Kilde: https://trondelagitall.no/index.php/statistikk/hunt4-helserelatert-atferd				2025		Fylket
				18,8%		23,6%

4.3.3 Samlet vurdering av området

Relevant faktainformasjon

Kommunen utarbeidet oversiktsdokument i 2016, og et kunnskapsgrunnlag før arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel i 2022.

Kommunen har en egen folkehelsekoordinator i familiesentralen.

Kommunen tilbyr ulike lavterskeltiltak innen psykisk helse, blant annet som samtaletilbud, støttegrupper og kurs i belastningsmestring (KIB).

Kommunen har utarbeidet Snåsamodellen og er en BTI kommune

Styrker og muligheter

Kommunen har integrert folkehelseperspektivet i alle sine planer. Det er utarbeidet en egen plan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet 2022 - 2030. Planen er knyttet til kommuneplanens samfunnsdel og har som mål å legge til rette for fysisk aktivitet, bolyst og bostedsattaktivitet.

Kommunen har flere helsefremmende tiltak i regi av frivillige lag og foreninger. Disse aktørene bidrar til folkehelsearbeidet gjennom ulike lavterskelaktiviteter, blant annet i form av organiserte trim- og turgrupper. I tillegg fungerer Snåsa Bygdesentral som en viktig arena for frivillig innsats og sosiale møteplasser.

Kommunen jobber også med å få på plass en egen ungdomsklubb for barn og unge.

Kommunen prioriterer å fremme mestring i alderdommen, og gjennomfører årlige temakvelder som et tiltak for å støtte innbyggerne i planleggingen av egen aldring.

Svakheter og utfordringer

Utenforskap kan være en utfordring, når kommunen har et høyt antall unge uføre 18-44 år sammenlignet med landsgjennomsnittet.

Tall fra HUNT 4 viser at voksne i Snåsa scorer dårligere enn gjennomsnittet i Trøndelag for fysisk aktivitet, og sesjonstall for overvekt ligger over landsgjennomsnitt.

Framtidsbildet - bærekraft og handlingsrom

Kommunen bør sikre at innbyggerne, spesielt ungdom involveres systematisk i tilrettelegging og utvikling av meningsfulle aktiviteter og sosial deltakelse.

Systematisk innsats på folkehelseområdet kan bidra til å redusere behovet for helse og omsorgstjenester og sikre bærekraft i helse- og omsorgstjenestene fremover. Det må derfor satses videre på aktivitetstilbud og møteplasser som kan øke mestring og redusere utenforskap.

4.3.4 Sentrale tema

1	Systematisk involvering av ungdom og utsatte grupper i folkehelsearbeidet.
2	Brukerinvolvering av utsatte grupper

4.4 Grunnskole

Middels

Snåsa kommune står overfor et sammensatt bilde når det gjelder elevenes faglige og sosiale utvikling. På den ene siden ser vi en tydelig positiv utvikling i regneferdighetene, samt økt motivasjon og trivsel blant ungdomstrinnets avgangselever, samt en bedring i kommunens grunnskolepoeng. På den andre siden vedvarer og forsterkes utfordringene knyttet til lesing og læringsmiljø på mellomtrinnet – særlig på 7. trinn, hvor indikatorene viser en negativ trend.

Disse funnene peker mot et behov for styrket innsats i lesing og læringsmiljø, spesielt i overgangsfasen mellom barne- og ungdomstrinn. Samtidig gir framgangen i regning og den positive utviklingen blant de eldste elevene et godt grunnlag for videre arbeid og utvikling.

4.4.1 Fokusområder

Alle elever har et godt og inkluderende læringsmiljø
Barn og unge som har behov for det, får hjelp tidlig slik at alle får utviklet sitt potensial
De ansatte i kunnskapssektoren har høy kompetanse
Alle lykkes i opplæringen og utdanningen

4.4.2 Sentrale nøkkeltall

Grunnskolepoeng (skoleår) Kilde: Udir	2020-21	2021-22	2022-23	2023-24	2024-25	Hele landet med Oslo
	41,4	43,1	38	37,4	43,8	0
Variabler Eierform: Alle Eierformer						
Mestringsnivå 1, Nasjonale prøver 5. trinn Kilde: Udir	2020-21	2021-22	2022-23	2023-24	2024-25	Hele landet med Oslo
	-	27,3%	-	-	21,7%	27,2%
Variabler Prøve: Lesing Årstrinn: 5. Årstrinn Kjønn: Alle Kjønn Eierform: Alle Eierformer						

4.4.3 Samlet vurdering av området

Relevant faktainformasjon

Statsforvalterens samlede vurdering av grunnskoleområdet i Snåsa kommune bygger i hovedsak på data fra skoleåret 2024–2025. På grunn av lavt elevtall i kommunen er enkelte resultater fra nasjonale prøver og tall fra Elevundersøkelsen delvis skjermet av hensyn til personvernet.

Snåsa kommune har totalt 169 elever fordelt på to offentlige skoler. Årjel Saemiiej Skuvle har 10 elever. I tillegg ligger den private grunnskolen Snåsa Montessoriskole SA i kommunen, med 59 elever: 46 elever på 1.–7. trinn og 13 elever på ungdomstrinnet. Dette representerer en jevn nedgang i kommunes elevtall fra skoleåret 2021/2022.

Andelen elever med vedtak om individuelt tilrettelagt opplæring i kommunen ligger på nivå med landsgjennomsnittet. Likevel utgjør denne gruppen en betydelig andel av skolens samlede undervisningsressurser. Det er en klar overrepresentasjon av gutter blant elevene med slike vedtak.

Snåsa kommune er en samisk språkforvaltningskommune og har dermed særskilte oppgaver innen opplæringsområdet. Kommunen har flere elever som mottar undervisning i og på samisk; Snåsa skole har elever som får opplæring i sørsamisk som andrespråk. I tillegg har skolen elever med nordsamisk som andrespråk og sørsamisk som førstespråk, inkludert elever som mottar fjernundervisning i samisk.

Kommunen har lærere som underviser i samisk både på barnetrinn og ungdomstrinn. Disse lærerne oppfyller gjeldende kompetansekrav for undervisning i samiskfaget, noe som bidrar til å sikre et kvalitativt godt opplæringstilbud for samiske elever.

Noen elever mottar forsterket opplæring i norsk, men det gis verken morsmålsopplæring eller tospråklig fagopplæring. Kommunen har også elever med asylsøkerstatus, inkludert elever som fortsatt venter på bosetting. Per i dag mottar ingen elever opplæring på alternativ opplæringsarena.

Statsforvalteren har få henvendelser knyttet til elevenes skolemiljø i Snåsa kommune.

Snåsa kommune er en del av kompetansenettverket Innherred. For å styrke arbeidet med kompetanseutvikling, bør nettverket legge til rette for en mer koordinert, prioritert og langsiktig innsats. Dette arbeidet bør forankres både hos eierne og i de involverte enhetene.

Styrker og muligheter

Snåsa kommune har vist forbedrede resultater på nasjonale prøver i regning på 5. trinn. Spesielt bemerkes en reduksjon i andelen elever på laveste mestringsnivå sammenlignet med forrige skoleår. Flere elever befinner seg nå på høyere mestringsnivåer, noe som indikerer en positiv faglig utvikling.

Også på 8. trinn viser kommunen en positiv utvikling i regning. Ingen elever befinner seg på det laveste mestringsnivået.

Elevundersøkelsen 2024 for 10. trinn viser generelt en positiv utvikling, og blant annet trivsel har hatt en markant økning de to siste årene. Alle indikatorene viser forbedringer fra 2023, foruten vurdering for læring. Denne ligger likevel over landsgjennomsnittet.

Grunnskolepoeng, som er en samlet poengsum basert på standpunkt- og eksamenskarakterer, har siden skoleåret ligget betydelig under landsgjennomsnittet de siste fire årene. For skoleåret 2024/2025 ligger grunnskolepoengene i kommunen over det nasjonale snittet.

Snåsa kommune deltar, sammen med kompetanseregion Innherred i Oppfølgingsordningen fra høsten 2025 til våren 2028. Gjennom dette samarbeidet vil kommunen få støtte i sitt utviklings- og kvalitetsarbeid knyttet til skole.

I løpet av de siste fem årene har kommunen tydelig prioritert videreutdanning for sine lærere i den statlige ordningen (KFK).

Snåsa kommune oppfyller lærernormen, og sikrer dermed tilstrekkelig lærertetthet i tråd med nasjonale krav.

Svakheter og utfordringer

Elevundersøkelsen 2024 for 7. trinn viser bekymringsfulle resultater, både sett i lys av utviklingen over tid i kommunen og sammenlignet med nasjonale tall. Det er registrert en signifikant nedgang i nær samtlige indikatorer de siste tre skoleårene. Særlig alvorlig er fallet i indikatoren læringskultur, som har sunket til 2,9 i 2024. Dette signaliserer utfordringer knyttet til elevenes opplevelse av støtte, struktur og forventninger i læringsmiljøet.

Resultatene fra nasjonale prøver i lesing på 8. trinn viser en tilsvarende negativ utvikling. Andelen elever som oppnår de høyeste mestringsnivåene har gått ned, samtidig som flere elever plasseres på de laveste nivåene. Dette peker på et tydelig behov for styrket innsats i lesing på ungdomstrinnet, både gjennom faglig oppfølging og systematisk arbeid med læringsmiljøet.

Framtidsbildet - bærekraft og handlingsrom

Bærekraftsmålene for utdanning omfatter flere indikatorer som gir innsikt i både elevenes faglige utvikling og trivsel. I Snåsa kommune ligger andelen elever på 8. trinn som oppnår grunnleggende ferdigheter i regning over nasjonalt nivå. Resultatene i lesing er derimot lavere enn landsgjennomsnittet, noe som tydelig peker på et behov for faglig forsterkning og målrettede tiltak på dette området.

Trivsel blant elevene er en annen viktig indikator for bærekraftig skoleutvikling. Her viser kommunen et delt bilde: Trivselen på 7. trinn er svært lav, mens elevene på 10. trinn rapporterer trivsel over landsgjennomsnittet. Dette peker på behov for målrettet innsats for å styrke læringsmiljøet på mellomtrinnet.

I Snåsa kommune har 22,6 % av innbyggerne grunnskole som høyeste fullførte utdanning. Dette er marginalt lavere enn landsgjennomsnittet på 23,4 %. Andelen har vist en svak nedgang over tid og har vært relativt stabil de siste tre årene. Samtidig ser vi en økning i andelen med lang universitets- og høgskoleutdanning.

Det er tydelige kjønnsforskjeller blant dem med minst tre års høyere utdanning. Omtrent 33 % av kvinnene har kort universitets- eller høgskoleutdanning, sammenlignet med 13,4 % av mennene. Dette kan indikere behov for målrettede tiltak for å styrke utdanningsdeltakelsen blant menn.

På nasjonalt nivå har andelen av den sysselsatte befolkningen med minst tre års høyere utdanning økt fra 26,8 % i 2000 til 42,8 %. Det finnes imidlertid store geografiske forskjeller. De største byene trekker snittet opp, mens mange kommuner og regioner ligger under landsgjennomsnittet. Snåsa kommune skiller seg positivt ut i denne sammenhengen. Kommunen er blant de 100 høyest rangerte i landet målt på utdanningsnivå, og ligger rundt 5 % over nivået som representerer midtpunktet blant norske kommuner. Andelen av den sysselsatte befolkningen med minst tre års høyere utdanning har økt fra 22,0 % i 2000 til 35,5 % i 2024. Dette representerer en noe høyere relativ vekst enn landsgjennomsnittet, og for en kommune utenfor storbyområdene er dette et positivt tegn på gradvis kompetanseheving.

4.4.4 Sentrale tema

1	Kommunens arbeid knyttet til elevenes faglige resultater og læringsmiljø på mellomtrinnet
2	Kommunens arbeid med elevenes grunnleggende ferdigheter/begynneropplæringen
3	Kommunens deltakelse i oppfølgingsordningen

4.5 Integrering og bosetting

Middels

Vi vurderer middels risiko for svikt for område integrering og bosetting i Snåsa kommune.

Snåsa kommune bosatte 11 flyktninger i 2024, og er anmodet om å bosette 15 flyktninger i 2025. Statistikk fra IMDI viser at andelen flyktninger som mottok økonomisk stønad på Snåsa i 2023 var 14,1%, mens det for Trøndelag var 10,7%. Andelen flyktninger i familier med vedvarende lavinntekt var i 2023 33,7%, mens det for Trøndelag var 25,1%. Antall sysselsatte flyktninger var i 2024 på 33,8%, mens gjennomsnittet for Trøndelag var 61,8%.

Kommunen oppfordres til å videreutvikle arbeidet med å gi gode og arbeidsrettede introduksjonsprogram i samarbeid med voksenopplæringen og i tidlig og systematisk samarbeid med Nav. De som har behov for helhetlige og koordinerte tjenester for å nå målet om en varig tilknytning til arbeidslivet og økonomisk selvstendighet skal tilbys dette. Snåsa ligger betydelig lavere enn gjennomsnittet for Trøndelag på sysselsetting av flyktninger, og det er viktig å arbeide med flere innsatser for overgang til arbeidspraksis og arbeid.

Statsforvalteren oppfordrer kommunen til å fortsette arbeidet med å tilpasse de kommunale tjenestene for å sikre en tidlig og god integrering av innvandrere i samfunnet. Dette inkluderer tiltak innen kompetanseheving, utdanning, sysselsetting, inntekt, bolig og helsetjenester. Kommunen skal sørge for at barn og unge som bosettes i kommunen, blir godt ivaretatt.

4.5.1 Fokusområder

Frigjøre plasser for bosetting i henhold til eget vedtak

Jobbe målrettet med å integrere innvandrere i samfunnet, gjennom kompetanseheving, utdanning, sysselsetting, inntekt og bolig.

Gi helhetlige og koordinerte tjenester.

Ivareta barn og unge som bosettes i kommunen

4.5.2 Samlet vurdering av området

Relevant faktainformasjon

Kommunen er i 2025 anmodet om å ta imot 15 flyktninger, og har fattet vedtak om å bosette 20. Per 24.06.2025 er 9 personer bosatt i kommunen.

I 2024 bosatte Snåsa 11 flyktninger.

Kommunene skal legge til rette for at flyktninger og innvandrere som blir bosatt i Trøndelag blir tidlig integrert i samfunnet blant annet gjennom effektive og arbeidsrettede introduksjonsprogram som gir mulighet for gode språkkunnskaper, kunnskap om norsk samfunnsliv, kvalifisering, varig tilknytning til arbeidslivet og økonomisk selvstendighet.

Samordning og samhandling mellom tjenester i og utenfor kommunen er helt sentralt for å lykkes med dette arbeidet. Kommunen bør derfor jobbe godt for å utnytte hjelpeapparatets samlede ressurser.

Kommunen skal ha god forståelse av barneperspektiv og utenforskap, og skal ivareta barn og unge som bosettes i kommunen.

Å skaffe boliger til flyktninger er en del av kommunens boligsosiale arbeid. Når flyktningen kommer til kommunen skal boligen de bor i være et midlertidig tilbud, og målet er at flyktningen kommer videre i egen bolig så snart det lar seg gjøre. Kommunen bør derfor ha som mål at flyktninger skal få mulighet til å leie eller kjøpe egen bolig.

Styrker og muligheter

I undersøkelse av tjenestekapasitet for flyktninge-situasjonen andre kvartal 2024, oppgir Snåsa å ha tilstrekkelig med boliger tilgjengelig per tid. Flyktningetjenesten leier både kommunale boliger og fra private utleiere, så det har så langt ikke vært behov for å annonsere etter boliger. Det har vært et jevnt tilsig med ledige boliger.

Snåsa oppgir at kapasiteten på opplæring i norsk og samfunnskunnskap er god, og at det er god kapasitet på oppfølgingsaktiviteter og arbeidsretting i introduksjonsprogrammet.

Vertskommunen for Nav-kontoret oppgir at det i 2024 har tatt noe tid å få på plass ansatte i enhet integrering og Nav. Det har vært et stort volum deltagere i introduksjonsprogrammet, og det påvirker kapasiteten opp mot lokaler og aktiviteter. Kommunen benytter i stor grad språktrening og arbeidspraksis for arbeidsrettet aktivitet, og samarbeider med Nav om praksisplasser og arrangement som arbeidsrettede kurs – eksempelvis samarbeid med Aker Verdal.

Det er et potensiale i enda tettere samarbeid for sysselsetting av flyktninger innen felles bo og arbeidsregion Innherred. Snåsa hadde i 2024 en andel på 33,8% i sysselsetting av flyktninger, noe som er betydelig lavere enn 61,8% andel sysselsetting av flyktninger i Trøndelag.

Svakheter og utfordringer

I undersøkelsen av tjenestekapasitet knyttet til flyktninge-situasjonen fjerde kvartal 2024 svarer Steinkjer kommune at situasjonen for Nav-kontorets kapasitet til å gi sosiale tjenester og bidra i kommunens integreringsarbeid er kritisk. Årsaken er at pågangen er så stor at det går utover tjenesteleveransen på alle områder.

Det er viktig at Snåsa kommune går i dialog med Steinkjer som vertskommune, om kapasiteten til å yte tjenester til gruppen. kommunen videre prioriterer og organiserer ressurser for å lykkes med integreringsarbeidet, i tråd med vedtak om bosetting.

Framtidsbildet - bærekraft og handlingsrom

Som følge av økt behov for bosetting av flyktninger, er det viktig at kommunen sine tjenester er dimensjonert slik at de har forutsetninger for å lykkes i integreringsarbeidet. Dette er forhold som krever kontinuerlig fokus.

4.5.3 Sentrale tema

1	Jobbe videre med å sikre tilgjengelige boliger for bosetting i henhold til eget vedtak
---	--

2	Jobbe videre med å gi gode og arbeidsrettede introduksjonsprogram i samarbeid med voksenopplæringen og i tidlig og systematisk samarbeid med Nav.
---	---

3	Styrke Nav-kontorets kapasitet når det gjelder å gi sosiale tjenester og bidra i kommunens integreringsarbeid.
---	--

4.6 Kommunal landbruksforvaltning

Middels

Kommunen scorer middels på både forvaltning innen både området jord og skog, og god på arealforvaltningen. Snåsa kommune vurderes samlet som middels når en ser forvaltningsområdene jordbruk og lov- og arealforvaltning under ett.

4.6.1 Fokusområder

Kommunen som landbruksmyndighet
Lovforvaltning på landbruksområdet
Forvaltning av tilskuddsordninger innenfor jordbruk og skogbruk
Arealforvaltning

4.6.2 Sentrale nøkkeltall

Omdisponering av dyrka jord til andre formål enn landbruk (dekar) Kilde: SSB	2020 2,6	2021 0,8	2022 2,9	2023 5,2	2024 0	Hele landet med Oslo 2 498,6
Omdisponering av dyrkbar jord til andre formål enn landbruk (dekar) Kilde: SSB	2020 0	2021 0	2022 0	2023 40	2024 0	Hele landet med Oslo 2 721,5
Planteindeks skog Kilde:	2020 5,3	2021 5,9	2022 4,8	2023 4,4	2024 5,1	Fylket 5,5

4.6.3 Samlet vurdering av området

Relevant faktainformasjon

Snåsa er en stor skogkommune med høy avvirkning.

Antallet som har søkt om produksjonstilskudd har gått noe ned de seinere årene. Utbetalt tilskudd har imidlertid steget som følge av økte tilskuddssatser i samme periode. I 2024 var det 107 foretak som mottok tilsammen 62,7 millioner kroner. Tilsvarende tall for 2021 var 114 foretak som mottok 40,7 millioner kroner. Ser en på utbetalt regionalt miljøtilskudd i samme periode var det 95 foretak som mottok 3,5 millioner kroner, mot 95 foretak som mottok 6,1 millioner kroner i 2021.

Det er 29 melkeprodusenter i Snåsa, av disse har 18 lagt om til løsdrift, og det er i dag 11 produsenter som har bås fjøs.

Det er god aktivitet innen SMIL og drenering og spennet i SMIL-ordningen blir brukt. Kommunen har fire beitelag med totalt 19 brukere, som sender over 3700 sauer og lam på beite. I 2024 hadde Snåsa beitelag høye tapstall på 11,8 %. Snåsa er den kommunen der høyest andel PT-søkere også søker om regionale miljøtilskudd (86 %), og har størst utbetaling per søker, 64000, mot 42000 i snitt.

Snåsa har få dispensasjonssaker på høring, med 2 saker i 2024. Ifølge KOSTRA-statistikken omdisponerte ikke kommunen noe dyrkajord til andre formål enn landbruk i 2024. Ser vi på de 4 siste årene er det totale antallet 9 daa. I samme 4 års-periode var det bare i 2023 det ble omdisponert dyrkbar jord i kommunen (40 daa).

Vi mottar få saker innen jord- og konsesjonslovgivningen og det er få henvendelser fra saksbehandlernivå, men vi har likevel inntrykk av at kommunen håndterer lovforvaltningen på området på en grei måte. Vi antar det er noe aktivitet i kommunen som tilsier at vi kanskje burde hørt noe mer fra landbrukskontoret hva gjelder lovforvaltning.

Styrker og muligheter

I kommunen er det forholdsvis nye skogbruksplaner. Det gir store muligheter til å bidra til økt aktivitet i skogbruket. Det er viktig at kommunen aktivt deltar og støtter opp under Skogsatsing Trøndelag og skognettverket på Innherred. Det regionale samarbeidet om veg- og driftstilskudd på skogbruksområdet fungerer godt. Det er behov for å prioritere mer aktiv bruk av pådrivere for å oppnå økt ungskopleieaktivitet. Plantetall jf. planteindeks er middels høyt.

Kommunen har to søknadsfrister for SMIL-søknader; 1. mai og 1. september. Dette gir kommunen rom for å søke om tilleggssamme ved behov. Innen drenering er det en fordel å behandle saker tidlig på året, slik at en kan søke tilleggssamme. Fortsatt god informasjon om regionale miljøtilskudd vil bidra til god søkning på ordningen.

Snåsa er en av 8 kommuner som er med i SYSTER gastronomi - et interregprosjekt som skal styrke læringen om lokal og samisk mat i skolen. Prosjektet skal lage en praktisk verktøykasse for ansatte i skolen, samt lage arenaer for inspirasjon, nettverksbygging, erfaringsdeling og kompetanseheving. Alle tre skoler i Snåsa er med: Åarjel-saemiej skuvle, Snåsa skole og Snåsa Montessoriskole. Snåsa utmerker seg med tanke på skolemåltid - de har lyktes med å få til skolemåltid på alle de tre skolene i Snåsa. Snåsa er også en av 6 kommuner som deltar i prosjektet Innherred mat og reiseliv mot 2030.

Pga. rovdyrutsatt område blir det innvilget midler til forebyggende tiltak for å redusere rovdyrtp (FKT-midler fra KLMI). Det er derfor relativ god radiobjelledekning på besetningene i Snåsa. Dette letter arbeidet med tilsyn og ved sanking m.m. Det er godt samarbeid mellom reindrifta og jordbruket i Snåsa. Det er planer om investeringer i droner for bedre tilsyn med rein på avveie. Kan bidra til å beskytte grovfôrarealene. Utstyr kan også brukes for bedre tilsyn med sau på utmarksbeite.

Kommunen har et oppdatert planverk. Kommuneplanens arealdel er fersk og gjelder for perioden 2024-2034. Landbrukets arealressurser ble godt ivaretatt i planen. Kommuneplanens samfunnsdel er vedtatt i 2022.

Landbruket på Snåsa bidrar vesentlig til sysselsetting og verdiskaping i kommunen, og utgjør en langt større andel i så måte enn i de fleste andre kommuner i fylket og landet. Landbruksproduksjonen i kommunen er også av stor betydning for bosetting, samt lokal beredskap og matsikkerhet.

Svakheter og utfordringer

Gjennomgangen av forvaltningen av ordningen produksjonstilskudd og tilskudd til avløsning, viser at kommunen i stor grad godkjenner det som er omsøkt. Dette basert på at det i liten grad ble gjort endringer i søknadene mellom det som ble omsøkt og det som ble godkjent i 2023 og i 2024. Undersøkelsene viser også at i de sakene der kommunen har gjort endringer, så følges ikke reglene for vurdering av avkorting (reduksjon i omsøkt tilskudd).

Kommunen gjennomfører i hovedsak pålagte kontroller på skogområdet, men har mange mangler knyttet til ferdigstilling av foryngelseskontroller. Kommunen har svært lav ungskogpleieaktivitet, dette kan gå utover framtidig skogproduksjon og karbonopptak.

Noe sen behandling av søknader gjør at kommunen kan miste mulighet til å søke om tilleggsramme for SMIL- og dreneringstilskudd. Kommunen forvalter tilskuddsordningen til beiteområde etter forskrift, men saksbehandling seint på året, gjør det utfordrende i og med at vi har system for å inndra gjestående på kommunal ramme per 10. september for omfordeling til kommuner med merbehov. Med stor søking på RMP er det viktig at en holder oppe kvaliteten både på søknadene og på de tiltakene som blir gjennomført og at målene med tiltakene er tilfredsstillende.

Snåsa har de samme utfordringer som mange andre kommuner med økende andel eldre og at andelen yrkesaktive går ned. Kommunen har også, som de fleste andre kommuner, hatt en nedgang i antall aktive gårdsbruk (jordbruksbedrifter), som skal drive jordbruksarealene og opprettholde matproduksjon og kulturlandskapsverdier.

Framtidsbildet - bærekraft og handlingsrom

Nyere skogbruksplaner gir mulighet for påvirkning av skogbruksaktiviteten i kommunen.

God informasjon til mulige tilskuddssøkere sikrer gode tiltak og søknader. Tidlig behandling av søknader vil gi større handlingsrom. Det er viktig at arealer som får miljøtilskudd har god drift.

Kommunen har gjort en stor jobb med revidering av overordna planverk. Dette vil ha stor betydning framover.

4.6.4 Sentrale tema

1	Hva vil kommunen gjøre for å øke ungskogpleieaktiviteten?
2	Hvordan vil kommunen aktivt delta og støtte opp under Skogsatsing Trøndelag og skognettverket på Innherred?
3	Hva vil kommunen gjøre for å sikre at praktisering av regelverket for tilskudd på jordbruksområdet blir i tråd med sentral retningslinjer og føringer?
4	Hvordan vil kommunen tilrettelegge for videre landbruksproduksjon?

4.7 Kommunal planlegging

Middels

Sårbarhet med tanke på kompetanse og kapasitet samt manglende kobling mellom kommuneplanens samfunnsdel og økonomiplan ligger til grunn for vurderingene knyttet til kommunal planlegging.

4.7.1 Fokusområder

Nasjonale forventinger til regional og kommunal planlegging 2023-2027.
Avveininger ut fra hensyn til arealbruk og mobilitet, barn- og unge, produksjonsgrunnlaget for jord- og skogbruk, herunder beiteressursene, naturmangfold/naturverdier, landskap, friluftsliv og strandsoneforvaltning.
Statlige planretningslinjer for klima- og energi.
FN's bærekraftsmål.

4.7.2 Sentrale nøkkeltall

Hvilket år ble gjeldende planstrategi vedtatt? (år) Kilde: SSB	2020 2 018	2021 -	2022 2 021	2023 -	2024 -	Hele landet med Oslo 2 023
Hvilket år ble kommuneplanens arealdel vedtatt? (år) Kilde: SSB	2020 2 005	2021 -	2022 2 005	2023 -	2024 -	Hele landet med Oslo 2 016
Hvilket år ble kommuneplanens samfunnsdel vedtatt? (år) Kilde: SSB	2020 2 005	2021 -	2022 2 021	2023 -	2024 -	Hele landet med Oslo 2 020
Inngår økonomiplan etter kommuneloven §44 i handlingsdel til kommuneplan? (ja=1, nei=0) Kilde: SSB	2020 Nei	2021 -	2022 Nei	2023 -	2024 -	Hele landet med Oslo Nei
Dispensasjon fra plan Kilde:	2022 4		2023 10	2024 2	Hele landet med Oslo 0	

4.7.3 Samlet vurdering av området

Relevant faktainformasjon

Overordna planverktøy er oppdatert med nylig revidert samfunns- og arealdel. Liten aktivitet på planområdet og få dispensasjoner.

Styrker og muligheter

Oppdatert overordnet planverktøy gjør at kommunen kan være godt rustet til å møte det fremtidige utfordringsbildet. Få dispensasjoner over tid tolkes som at kommunen har en god forankring til kommuneplanens arealdel. Kommunen er deltaker i Innherredsbystrategien.

Svakheter og utfordringer

Kommunen vurderes å være noe sårbar med tanke på kapasitet og kompetanse.

Framtidsbildet - bærekraft og handlingsrom

Manglende kobling mellom samfunnsdel og økonomiplan gir lite styringskraft for viktige mål og prioriteringer i kommunen.

4.7.4 Sentrale tema

1

Hvordan vil kommunen styre utviklingen i tråd med de politiske målene når det ikke foreligger en kobling mellom økonomiplan og kommuneplanens handlingsdel?

4.8 Kommunal økonomi

Middels

Vurderingen gjengir vårt helhetlige inntrykk av kommunens økonomiske bærekraft, handlingsrom og kontroll, samt sårbarhet med hensyn på fagmiljø. Vurderingen er i hovedsak basert på sentrale økonomiske nøkkeltall i KOSTRA, kommunens egne plandokumenter og regnskap med tilhørende beretninger.

Kommunens økonomiske bærekraft og handlingsrom vurderes i sum som **middels**. Dette har bakgrunn i at kommunens økonomiske balanse vurderes som svak, kommunens renteeksponering som middels og kommunens økonomiske buffer som middels. For ikke å tape ytterligere økonomisk bærekraft og handlingsrom, er det viktig at kommunen iverksetter tiltak for å rette den økonomisk balansen før den økonomiske bufferen tappes til under anbefalt minimumsverdi.

4.8.1 Fokusområder

Økonomisk bærekraft, sårbarhet og handlingsrom.
Økonomisk styring og kontroll.

4.8.2 Sentrale nøkkeltall

Netto driftresultat i prosent av brutto driftsinntekter (prosent) Kilde: SSB	2020	2021	2022	2023	2024	Hele landet uten Oslo
	1,4%	5,7%	1,1%	0,1%	-1%	-0,3%
Andel av brutto driftsinntekter (prosent) Kilde: SSB	2020	2021	2022	2023	2024	Hele landet uten Oslo
	114,7%	99,6%	96,1%	82,9%	75,5%	91,9%
Variabler Regnskapsbegrep: Netto Lånegjeld						
Netto renteeksponering i prosent av brutto driftsinntekter (prosent) Kilde: SSB	2020	2021	2022	2023	2024	Hele landet uten Oslo
	86,3%	71,5%	67,9%	65,6%	58,9%	53,5%
Fri egenkapital drift i prosent av brutto driftsinntekter (prosent) Kilde: SSB	2020	2021	2022	2023	2024	Hele landet uten Oslo
	11,2%	15,3%	16,2%	8,6%	7,3%	11,2%
Arbeidskapital ex. premieavvik i prosent av brutto driftsinntekter (prosent) Kilde: SSB	2020	2021	2022	2023	2024	Hele landet uten Oslo
	3,4%	15,3%	13,7%	3,3%	6,4%	14,6%
Årets merforbruk i driftsregnskapet i prosent av	2020	2021	2022	2023	2024	Hele landet

brutto driftsinntekter (prosent)						uten Oslo
Kilde: SSB	0%	0%	0%	0%	0%	-0,3%

4.8.3 Samlet vurdering av området

Relevant faktainformasjon

Kommunekassens årsregnskap for 2024 ble avlagt med et **negativt** netto driftsresultat på 3,04 mill. kr. Uavhengig revisor tar ingen forbehold med hensyn til konklusjon og har ingen merknader i sin beretning til årsregnskapet.

Det er innført eiendomsskatt i hele kommunen, med en generell eiendomsskattesats på 7 promille og en differensiert skattesats for bolig- og fritidseiendommer på 4 promille. Kommunen har noe inntekt fra konsesjonskraft, kraftrettigheter eller annen kraft for videresalg.

I inntektssystemet for 2025 er kommunens utgiftsbehov beregnet til å være 22,2 % høyere enn gjennomsnittskommunen, en nedgang på 8,6 pp. fra 2024.

Kommunen har vedtatt følgende måltall for kommunens økonomistyring:

- Netto driftsresultat som minimum utgjør 1,5 % av kommunens brutto driftsinntekter
- Netto lånegjeld som maksimum utgjør 105 % av kommunens brutto driftsinntekter
- Disposisjonsfond som minimum utgjør 7 % av kommunens brutto driftsinntekter

Styrker og muligheter

Kommunens netto lånegjeld som andel av kommunens brutto driftsinntekter er redusert de siste årene, og ligger nå under gjennomsnittet for landet. Tilhørende netto renteeksponering er også redusert de siste årene, men ligger fortsatt noe over gjennomsnittet for landet. Kommunen økonomisk risiko ved en rentøkning vurderes derfor som **middels**.

Svakheter og utfordringer

Kommunens økonomiske balanse, i form av netto driftsresultat over tid, vurderes som **svak** (-0,1 % av brutto driftsinntekter i gjennomsnitt for siste 2 år i regnskapet og første 2 år i økonomiplanen).

Kommunens økonomiske buffer (fri egenkapital) er vesentlig redusert de siste årene, og vurderes nå som **middels**.

Kommunens likviditet, (arbeidskapital) er også vesentlig redusert de siste årene, og vurderes som **svak**.

Framtidsbildet - bærekraft og handlingsrom

I økonomiplanen for perioden 2025-28 legges det opp til et gjennomsnittlig driftsresultat tilnærmet likt kommunens brutto driftsinntekter. Dette er godt under den anbefalte minimumsverdien for å ha balanse og bærekraft, hvor kommunens driftsresultat over tid i makro bør utgjøre minimum 1,75 % av kommunens brutto driftsinntekter (ref. Teknisk beregningsutvalg for kommunal økonomi). Kommunens økonomiske balanse og handlingsrom for perioden 2025-28 vurderes derfor som **svak**.

4.8.4 Sentrale tema

1 Hvordan arbeider kommunen for å oppnå og sikre god økonomisk bærekraft og handlingsrom?

4.9 Kommunehelsetjenesten

Middels

Vurderingen gjengir vårt helhetlige inntrykk av kapasitet og kompetanse i kommunens helsetjenester, samt sårbarhet med hensyn på fagmiljø. Mangler i prioritering av smittevern, forebygging og tidlig innsats og spesialiserte helsetjenester vil være risiko for framtidig bærekraft i helsesektoren. Vurderingen er i hovedsak basert på sentrale nøkkeltall i KOSTRA, kommunehelsa statistikkbank (FHI) og statsforvalterens kjennskap til kommunens drift, tilsyn og klage.

Området vurderes som middels. Kommunen har ledige listeplasser hos fastlege, men fortsatt kort varighet på lege-pasientrelasjonen. Frisklivssentral er ikke etablert, og det er usikkert om andre tilbud kompenserer. Samtidig prioriteres habilitering og rehabilitering i tjenestene.

4.9.1 Fokusområder

Kommunen skal ha tilstrekkelig legedekning
Kommunen skal prioritere helsestasjon og skolehelsetjeneste
Kommunen skal forebygge og gi helsetjenester til personer med rusavhengighet og psykiske utfordringer
Kommunen skal vektlegge habilitering og rehabilitering for å motvirke bærekraftutfordringer

4.9.2 Sentrale nøkkeltall

Avtalte årsverk i helsestasjons- og skolehelsetjenesten per 10 000 innbyggere 0-20 år (årsverk) Kilde: SSB	2020 111,9 årsverk	2021 131,2 årsverk	2022 77,4 årsverk	2023 50,1 årsverk	2024 54,5 årsverk	Hele landet med Oslo 54,4 årsverk
Totalt antall årsverk innen psykisk helse- og rusarbeid, per 1000 innbygger Kilde: Manuell				2022 4,8 årsverk	2023 4,85 årsverk	Hele landet med Oslo 3,18 årsverk
Ledige listeplasser hos fastlege Kilde:	07.07.25: 92 ledige listeplasser. 3 fastleger, 2150 listeplasser.					
Varighet på fastlege-listeinnsbygger-relasjon Kilde: Manuell				2022 2,3 år	2023 1,3 år	Hele landet med Oslo 5,2 år

4.9.3 Samlet vurdering av området

Relevant faktainformasjon

Snåsa legekantor har 3 fastleger, hvor 2 har ledig listeplass.

Kommunen er tilknyttet Steinkjer Legevakt.

Kommunen har etablert et fagmiljø med fokus på bærekraft og tverrfaglig samarbeid. Familiesentralen utgjør en sentral arena for helserelaterte tjenester, og samler funksjoner som helsestasjon, lege, jordmortjeneste, fysioterapi, psykisk helse og barnevern.

Styrker og muligheter

Kommunen jobber aktivt for å sikre likeverdige helsetjenester for den samiske befolkningen.

Familiesentralen er involvert i flere pågående prosjekter, hvor en betydelig andel er finansiert med eksterne midler.

Kommunen tilbyr et bredt spekter av tjenester innen psykisk helse og rus, rettet mot barn og unge, voksne og pårørende. Gjennom familieteamet for aldersgruppen 0–20 år arbeides det for å sikre et helhetlig og samordnet tjenestetilbud.

Kommunen prioriterer rehabilitering og habilitering i alle deler av tjenestetilbudet. Som en del av det forebyggende arbeidet tilbys hjemmebesøk til eldre innbyggere.

Svakheter og utfordringer

Kommunen har opplevd utskifting i legetjenesten de senere årene, men har nå fått på plass nødvendig kompetanse. En økning i varighet på lege-pasientrelasjonen krever stabilitet i legedekningen fremover.

Framtidsbildet - bærekraft og handlingsrom

En fungerende fastlegetjeneste og videre prioritering av helsefremming og rehabilitering er avgjørende for bærekraftige helsetjenester i årene som kommer.

4.9.4 Sentrale tema

1

Stabil fastlegetjeneste

2

Helsefremming, læring - og mestringstilbud for å utsette behov for tjenester

4.10 Miljø og klima

Middels

Kommunen vurderes som **god** innenfor vannforvaltning grunnet høy andel vannforekomster som har nådd miljømålet.

Kommunen vurderes som **middels** innenfor klima og natur i plan, dette skyldes få nye fritidsbygninger i perioden 2019-2023, liten planreserve for fritidsboliger, stor planreserve for boliger og at nye boliger bygges langt fra sentrumssoner.

Kommunen vurderes som **middels** innenfor klima. Kommunen deltar i Nettverk klimatilpasning Trøndelag, klimagassutslippene i kommunen har gått ned, men tempoet bør økes og energibruk i egne bygg har økt.

Kommunen vurderes som **middels** innenfor naturmangfold blant annet fordi vi mangler informasjon om kommunens arbeid på dette området. Kommunen har heller ikke søkt tilskudd til arbeidet med naturmangfold.

Kommunen vurderes som **svak** innenfor tema motorferdsel fordi det er mye snøscooterløyper i kommunen og fordi det gis middels mange dispensasjoner til motorferdsel på barmark.

Kommunen vurderes som **svak** innenfor forurensning grunnet manglende oppfølging av Grunnforurensingsdatabasen, og utfordringer på avløpsfeltet.

4.10.1 Fokusområder

Kommunen som plan- og forurensningsmyndighet
Arealnøytralitet og kunnskapsgrunnlag i arealsaker (kartlegging av naturmangfold)
Klimaomstilling – utslippskutt, klimatilpasning og karbonopptak/-fangst
Bevaring og gjenoppretting/restaurering av økosystemer og naturmangfold
Kommunen som viktig sektormyndighet i vannforvaltningen

4.10.2 Sentrale nøkkeltall

Utslipp av klimagasser (tonn CO2-ekvivalenter)					2021	2022	Kommunen
Kilde: Miljødirektoratet					28 305,44	27 514,92	27 514,92
Variabler							
Sektor: Total							
Andel fornyet kommunalt spillvannsnett, gjennomsnitt for siste tre år (prosent)	2020	2021	2022	2023	2024	Kommunen	
Kilde: SSB	-	-	-	0%	0%	0%	
Andel levert til materialgjenvinning inkl. biologisk behandling (prosent)	2020	2021	2022	2023	2024	Hele landet med Oslo	
Kilde: SSB	43,4%	44,9%	46%	44,6%	44,1%	46,3%	

4.10.3 Samlet vurdering av området

Relevant faktainformasjon

Snåsa kommune er Trøndelags nest største kommune i areal, med store utmarksressurser og landbruk som hovednæring. Kommunen har ikke en egen klima- og/eller miljørådgiver. Deler av Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark ligger i Snåsa kommune. Snåsa er en av kommunene i distriktssatsinga I LAG.

Styrker og muligheter

KLIMA OG NATUR I PLAN OG MOTORFERDSEL

Det er bygd få nye fritidsbygninger i perioden 2019-2023. Planreserven for fritidsboliger er liten.

KLIMA

Klimagassutslipp i kommunen har blitt redusert med 5,4 % i perioden 2022-2023 og med 7,6 % i forhold til 2009. Største utslippssektor er jordbruk, veitrafikk og annen mobil forbrenning. Klima er ifølge kommunen et tema i overordnet planverk.

NATURMANGFOLD INKL. VANNFORVALTNING

Vi har dessverre for lite kunnskap om kommunens arbeid innenfor naturmangfold til å trekke fram plussområder.

Kommunen har god miljømåloppnåelse på vann (92%) og godt med registrerte tiltak i forhold til påvirkning fra jordbruk.

Svakheter og utfordringer

KLIMA OG NATUR I PLAN OG MOTORFERDSEL

Boliger bygges langt fra sentrumssone. Planreserve for boliger er stor, og det blir store klimagassutslipp hvis denne reserven bygges ut.

Det er mye snøscooterløyper i kommunen, det gis en del dispensasjoner til motorferdsel på barmark og vilkår om begrensning i antall kjøreturer og kjørebok håndteres ikke strengt nok.

KLIMA

Kommunen har ikke utarbeidet klimasårbarhetsanalyse jf. arbeidet i Nettverk klimatilpasning Trøndelag. Energibruk per m² eid areal i kommunen har siden 2021 økt fra 174 til 197 kWh. Ifølge kommunen mangler det ressurser for å jobbe mer systematisk med klima og for å gjennomføre flere tiltak.

NATURMANGFOLD INKL. VANNFORVALTNING

Kommunen har ikke besvart Statsforvalterens spørreskjema på naturmangfold utsendt i 2024, så kunnskapen om kommunens arbeid på dette feltet er begrenset. Tilskuddsordningen «Naturesats» åpner for at kommunene kan søke tilskudd til å gjennomføre planvask, naturrestaurering eller kommunedelplan naturmangfold. Vi har ikke registrert at Snåsa har fått midler gjennom denne muligheten i 2025.

Kommunen har ikke registrert påvirkning på vann fra avløp i Vann-Nett. Er dette riktig?

FORURENSNING

Kommunen har administrator og har 7 lokaliteter med kommunen som myndighet i Grunnforurensningsdatabasen, men ingen er fordelt til saksbehandler.

Andelen husholdningsavfall som ble levert til materialgjenvinning i Snåsa, var 44,1% i 2024. Steinkjer kommune renovasjon drifter gjenbrukstorget i Snåsa. I 2025 skal materialgjenvinningsgraden være på 55%.

Snåsa kommune er registrert med 3 renseanlegg i forurensningsbasen, men ifølge kommunens hjemmeside drifter de 4 anlegg. Det mangler tallgrunnlag i ssb for andel innbyggere tilknyttet renseanlegg der rensekravene er oppfylt, og kommunen rapporterer i 2024 0% fornyet avløpsnett (gjennomsnitt siste tre år).

Framtidsbildet - bærekraft og handlingsrom

KLIMA OG NATUR I PLAN OG MOTORFERDSEL

Omdisponering og nedbygging av karbonrike arealer, inkludert myr, og andre typer våtmark og skog, skal unngås så langt som mulig i arealplanleggingen.

KLIMA

Norges klimamål er utslippskutt med 55 % innen 2030, sammenlignet med 1990. Kommunen bør ha ambisiøse mål for utslippskutt og målene må følges opp i en handlingsplan. Klimabudsjett kan være et godt verktøy i kommunens arbeid med utslippskutt. Statsforvalteren oppfordrer kommunen til å jobbe videre med å integrere hensyn til endret klima i kommunens virksomhet og plansystem.

NATURMANGFOLD INKL. VANNFORVALTNING

Vi er nå inne i FN's tiår for naturrestaurering, alle kommuner bør prioritere å se etter områder som kan restaureres eksempelvis grøftede myrer og vassdrag. Naturrestaurering kan være tiltak som er viktig for både klima, klimatilpasning og biologisk mangfold.

Vi antar at det finnes forbedringspunkter med tanke på bekjempelse av fremmede arter på kommunens egen eiendom. Det samme gjelder rutiner for vilkår for å hindre spredning av fremmede arter i kommunens tillatelser til tiltak.

Kommunen må se på avløp og påvirkningsgrad på vannforekomster i kommunen og registrere dette i Vann-Nett. Samtidig må planlagte tiltak (landbruk) iverksettes.

FORURENSNING

Statsforvalteren minner om kommunens plikt om å vedlikeholde Grunnforurensningsdatabasen. Statsforvalteren forventer at kommunen registrerer alle kjente forurensede områder i databasen. Dersom det skal utarbeides bærekraftsrapport bør grunnforurensning være en del av den, da det er relevant for flere bærekraftsmål. Kunnskapsgrunnlaget: Grunnforurensningsdatabasen.

4.10.4 Sentrale tema

1	Hvordan jobber kommunen for å sikre at naturmangfoldloven vurderes ved alle kommunens beslutninger som berører natur?
2	Hvordan kan kommunen fremover jobbe systematisk med klimagassreduksjon og klimatilpasning?
3	Hvordan jobber kommunen videre som forurensningsmyndighet med avløp, avfall og Grunnforurensningsdatabasen?

4.11 Omsorgstjenestene

Middels

Vurderingen gjengir vårt helhetlige inntrykk av kommunens fremtidige omsorgstjenester basert på befolkningssammensetning, kapasitet samt sårbarhet med hensyn på kompetanse. Vurderingen er i hovedsak basert på demografi og framskriving av alderssammensetning, sentrale nøkkeltall i KOSTRA, prioritering og statsforvalterens kjennskap til kommunens drift, tilsyn og klage.

Den demografiske utviklingen i kommunen vil legge økt press på kommunens omsorgstjenester i fremtiden. Kommunen har god dekning av faglærte arbeidstakere i omsorgstjenesten. Mange ansatte i helsetjenesten er over 55 år, noe som vil medføre behov for rekruttering i årene som kommer.

4.11.1 Fokusområder

Kommunen bruker planlegging som verktøy i sitt arbeid for å tilpasse omsorgstjenestene til framtidige behov
Kommunen jobber strategisk med rekruttering og kompetanseplanlegging
Bærekraft i omsorgstjenestene vil avhenge av tiltak på alle nivå i innsatstrappen

4.11.2 Sentrale nøkkeltall

Andel innbyggere over 80 år (prosent) Kilde: Datavarehus	2020	2021	2022	2023	2024	Hele landet med Oslo
	7,64%	7,77%	8,26%	7,76%	8,04%	4,84%
Forsørgerbrøker for eldre Kilde: SSB	2024	2030	2040	2050		Hele landet med Oslo
	0,48	0,53	0,65	0,67		0,48
Variabler Alternativ: Hovedalternativet (MMMM)						
Årsverk i helse og omsorgstjenesten per 10 000 innbygger (årsverk) Kilde: SSB	2020	2021	2022	2023	2024	Hele landet med Oslo
	500 årsverk	505,7 årsverk	508,7 årsverk	461,7 årsverk	476,1 årsverk	321,6 årsverk
Andel sysselsatte i helse og omsorg med høgskoleutdanning, 55 år og eldre Kilde:		2022	2023	2024		Hele landet med Oslo
		41,94%	42,86%	38,2%		21,4%
Andel sysselsatte i helse og omsorg med ungdomsskole og videregående skole, 55 år og eldre Kilde:		2021	2022	2023		Hele landet med Oslo
		54,84%	63,16%	58,97%		29,83%

4.11.3 Samlet vurdering av området

Relevant faktainformasjon

Våren 2021 sto kommunens nye helsehus ferdig. Helsehuset ligger sentralt plassert i Snåsa sentrum og har 30 institusjonsplasser. Snåsa Helsehus fungerer som et samhandlingspunkt mellom ulike helse- og omsorgstjenester, og er tilrettelagt for både forebygging, behandling og rehabilitering.

Snåsa er en stor kommune i areal, og med spredt bosetting og lav befolkningstetthet. De fleste innbyggerne bor nær Snåsa sentrum, men utenfor sentrum finnes flere mindre grender hvor både eldre og yngre innbyggere bor. Kommunen har en høy andel eldre innbyggere, og denne andelen vil øke frem mot 2050, samtidig som den totale befolkningen forventes å gå ned.

Snåsa er sammen med 21 andre kommuner i gang med anskaffelse av ny EPJ

Styrker og muligheter

Snåsa kommune har høy andel ansatte med fagutdanning og gjennomgående store stillingsstørrelser.

Kommunen har implementert heltidskultur og det har vært viktig for å beholde og rekruttere ansatte. Kommunen bruker ansatte på tvers, ved å bruke kombinasjonsstillinger.

Kommunen har et bredt utvalg fagplaner. Kommunens strategi for framtidens bærekraftige helse- og omsorg har vedtatte mål, delmål og definerte målsatte indikatorer som gir en klar retning for ønsket utvikling i tjenestene.

Snåsa kommune har de siste årene prioritert å ta i bruk velferdsteknologi, spesielt elektroniske medisindispensere og digitalt tilsyn

Svakheter og utfordringer

En høy andel av befolkningen er over 80 år, noe som medfører økt behov for helse- og omsorgstjenester og ressursbruken er idag høy. Samtidig viser forsørgerbrøken en skjevfordeling mellom yrkesaktive og ikke-yrkesaktive, noe som kan påvirke kommunens mulighet til å opprettholde tjenestekvalitet og økonomisk bærekraft over tid. I tillegg er en betydelig andel av ansatte over 55 år, noe som gir behov for aktiv rekruttering og kompetanseoverføring i årene som kommer.

Kommunen rapporterer om en økende andel brukere med sammensatte og langvarige behov, særlig blant yngre personer som vil ha behov for tjenester gjennom store deler av livet. Utfordringer knyttet til psykisk helse, rus og demens forventes å bli mer fremtredende i årene som kommer. Ifølge befolkningsframskrivingene i Demenskartet er det ventet at Snåsa vil ha rundt 1 996 innbyggere i 2050. Av disse anslås det at omtrent 101 personer vil leve med demens.

Overgang til nytt EPJ system vil være en naturlig del av omstillingsarbeidet som er i gang, men vil også kunne påvirke muligheten til å jobbe aktivt med andre prosesser.

Framtidsbildet - bærekraft og handlingsrom

Bærekraft i helse- og omsorgstjenestene fremover gir behov for å utnytte ressursene bedre uten at kvaliteten forringes. Fortsatt satsning på implementering av velferdsteknologi er en del av løsningen. I tillegg bør kommunen fortsette å ha fokus på rekruttering og innovasjon, samt samarbeid på tvers av sektorer og interkommunalt samarbeid.

4.11.4 Sentrale tema

1	Prioritering og systematisk evaluering av planverk og omstillingsarbeidet som er i gang.
2	Videreføre strategisk kompetansearbeid

4.12 Reindrift

God

Hele Snåsa kommune er reinbeiteområde. Tre reinbeitedistrikt har deler av sine beiteområder i kommunen, og alle årstidsbeiter er representert. Østre Namdal reinbeitedistrikt/Tjåhkere sijte, Skjækerfjell reinbeitedistrikt/Skæhkere sijte og Luru reinbeitedistrikt/Låarte sijte driver reindrift innenfor kommunegrensene.

Store deler av kommunens areal er særverdiområder for reindrifta. Låarte sijte har deler av sitt kalvingsområde i kommunen, og Skæhkere sijte har store deler av sitt kalvingsområde i kommunen. Ellers rommer kommunen andre viktige årstidsbeiter for de tre distriktene, deriblant sent vinterbeite for Tjåhkere sijte.

Antallet fritidsboliger i kommunen er lavt, og de fleste ligger samlet i tilknytning til innsjøene Grøningen og Ismenningen. Dette er i grensen mellom Skæhkere og Låarte sijte. Det er imidlertid relativt mange dispensasjoner knyttet til motorferdsel i kommunen, samt flere rekreasjonsløyper for snøscooter. Mye motorferdsel vinterstid, i kombinasjon med vinterbeite for rein, kan være konfliktskapende.

4.12.1 Fokusområder

Reindriftens arealbehov skal ivaretas i alle relevante planprosesser og reindriften skal sikres medvirkning.
Samordning av planlegging på tvers av kommune- og fylkesgrenser for å sikre reindriften sammenhengende bruksarealer.
Oppfylle konsultasjonsplikten, jfr. samelovens kapittel 4.

4.12.2 Sentrale nøkkeltall

Andel totalt reinbeite i kommunen Kilde: Manuell	94 % av kommunens areal er reinbeiteområde					
Andel minimumsbeite i kommunen Kilde: Manuell	22 % av kommunens areal er minimumsbeiter					
Andel særverdiområder i kommunen Kilde: Manuell	53 % av kommunens areal er særverdiområder					
Antall fritidsbygninger Kilde: SSB	2021 366	2022 363	2023 363	2024 368	2025 372	Hele landet med Oslo 451 181
Antall fritidsbygninger per km² Kilde: SSB	2021 0,17	2022 0,17	2023 0,17	2024 0,17	2025 0,17	Hele landet med Oslo 1,48

Vedtak om dispensasjon til motorferdsel i utmark i alt (antall) Kilde: SSB	2020	2021	2022	2023	2024	Hele landet med Oslo
	291	390	291	107	-	24 697
Variabler Søknadstype: Gyldige Dispensasjoner Per 31.12 I Alt						
Snøscooterløyper som er fastsatt i medhold av motorferdselloven § 4a totalt i kommunen (km) Kilde: SSB	2020	2021	2022	2023	2024	Hele landet med Oslo
	148	150	150	150	-	8 501,3

4.12.3 Samlet vurdering av området

Relevant faktainformasjon

Tre reinbeitedistrikt har beitearealer i kommunen. For Tjåehkere sijte har kommunen viktige vinterbeiter. Låarte sijte og Skæhkere sijte har alle sesongbeiter og sentrale gjerdeanlegg innenfor kommunen.

Styrker og muligheter

Kommunen har relativt lite inngrep i reindriftas beiteområder. Har en nylig revidert arealdel som sikrer forutsigbarhet for arealene. Har også årlige dialogmøter mellom reindrift og landbruk som bidrar til konfliktdemping og gode løsninger

Svakheter og utfordringer

Har etablert rekreasjonsløyper for snøskuter og gir relativt mange dispensasjoner etter motorferdselsregelverket. Uforutsigbare beiteforhold vinterstid kan utfordre denne praksisen.

Framtidsbildet - bærekraft og handlingsrom

Fortsatt forsvarlig arealplanlegging og etablering av gode konsultasjonsrutiner blir viktig fremover.

4.12.4 Sentrale tema

1	Har kommunen gode rutiner for å ivareta konsultasjonsplikten i planarbeidet?
---	--

4.13 Samfunnssikkerhet og beredskap

God

Vår vurdering av kommunen innen området samfunnssikkerhet og beredskap baseres på vårt inntrykk av kommunens tilnærming til helhetlig og systematisk samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid. Mye av informasjonsgrunnlaget kommer fra kommuneundersøkelsen. Vi supplerer med informasjon fra andre møtepunkt, som bl.a. øvelser, hendelser og tilsyn.

4.13.1 Fokusområder

Helhetlig og systematisk arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap
Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse og overordnet beredskapsplan
Øvelser og opplæring
Samarbeid mellom kommuner

4.13.2 Sentrale nøkkeltall

Når ble gjeldende overordnet beredskapsplan sist revidert (i løpet av de siste 2 årene)?					2025		Hele landet med Oslo	
Kilde: DSB					2024		0	
Har kommunen øvd egen beredskapsorganisasjon i henhold til krav i forskrift om kommunal beredskapsplikt i løpet av de siste 2 årene? I så fall, hvilket år ble det sist øvet?					2025		Hele landet med Oslo	
Kilde: DSB					2024		0	
Har kommunen gjennomført helhetlig ROS i løpet av de siste 4 årene? I så fall, når ble den siste gjennomført?					2025		Hele landet med Oslo	
Kilde: DSB					2024		0	
Antall kommunale vannverk (antall)		2020	2021	2022	2023	2024	Hele landet med Oslo	
Kilde: SSB		2	2	2	2	2	1 088	
Andel kommunale vannverk som har utført beredskapsøvelse siste år (prosent)		2020	2021	2022	2023	2024	Hele landet med Oslo	
Kilde: SSB		50%	50%	-	100%	100%	34,7%	
Andel kommunale vannverk som har beredskapsplan (prosent)		2020	2021	2022	2023	2024	Hele landet med Oslo	
Kilde: SSB								

	100%	100%	100%	100%	100%	95,6%
Andel kommunale vannverk som har oppdatert beredskapsplan siste år (prosent) Kilde: SSB	2020	2021	2022	2023	2024	Hele landet med Oslo 52,3%
	100%	100%	100%	100%	100%	

4.13.3 Samlet vurdering av området

Relevant faktainformasjon

Kommunen har ikke avsatt egne ressurser til beredskapsarbeidet. Funksjonen som beredskapskoordinator ligger hos kommunalsjef oppvekst.

Kommunen har egne lokaler til kriseledelsen som benyttes ved uønskede hendelser.

Styrker og muligheter

Kommunen har etablert beredskapsråd som har to faste møtepunkt hvert år.

Kommunen samarbeider godt med eksterne aktører som HV, Sivilforsvaret, Røde kors og Sanitetsforeningen.

Snåsa arbeider helhetlig og systematisk med samfunnssikkerhet og beredskap. Kommunen har nylig gjort en grundig jobb med oppdatering av planverk, herunder helhetlig ROS og overordnet beredskapsplan. Reviderte planer er politisk forankret.

Kommunen disponerer satellitttelefon.

Svakheter og utfordringer

Kommunen har ikke et system for opplæring for alle som er tiltenkt en rolle i kommunens krisehåndtering, eller deres stedfortredere (Kommuneundersøkelsen, 2025).

Kommunen har ikke sikkerhetsklarert personell eller gradert samband (NBN)

Framtidsbildet - bærekraft og handlingsrom

Kommunen bør ha et tydelig system for opplæring for å sikre robusthet og kontinuitet i beredskapsarbeidet.

4.13.4 Sentrale tema

1	System for opplæring av alle som er tiltenkt en rolle i kommunens krisehåndtering og deres stedfortredere, jf. § 7.
2	Samarbeid mellom kommuner, jf. § 5.

4.14 Sosialtjenesten

Middels

Statsforvalteren vurderer at det er middels risiko for svikt i hvordan Snåsa kommune ivaretar sitt ansvar i henhold til lov om sosiale tjenester i Nav.

I vår vurdering legger vi vekt på at Nav-kontoret i etterkant av tilsyn med tjenesten økonomisk rådgivning har jobbet godt med å ivareta tilgjengelighet, vurdering av barns behov når familien søker økonomisk støtte og dokumentasjon av beslutning og oppstart av tjenesten.

Etter vårt syn har kommunen ved Nav-kontoret, planlagt og satt i verk tiltak som har forbedret både tjenesteutøvelsen, styringen og ledelsen av tjenesten.

De sosiale tjenestene gir gode muligheter for å jobbe med å forebygge og bekjempe utenforskap, og kommunen bør utnytte handlingsrommet som ligger i de lovpålagte tjenestene. Kommunen har stort forbedrings-potensiale opp mot å tilby tjenesten individuell plan (IP), samt å i større grad tilby kvalifiseringsprogram (KVP) til aktuelle deltakere.

4.14.1 Fokusområder

Sikre at de sosiale tjenestene er forsvarlige og tilgjengelige for innbyggerne i kommunen. Dette gjelder også for brukere som ikke benytter digitale løsninger, har språkutfordringer eller mangler Bank-ID.
Arbeide godt med å forebygge utenforskap som skyldes økonomiske og sosiale forhold.
Arbeid med å gi helhetlige og koordinerte tjenester.
Fremme overgang til arbeid, sosial inkludering og aktiv deltakelse i samfunnet.
Arbeide for at barneperspektivet ivaretas, både gjennom saksbehandling av søknader om tjenester og i samarbeid med aktuelle samarbeidsparter.

4.14.2 Sentrale nøkkeltall

Andel av sosialhjelpstilfeller (prosent) (prosent) Kilde: SSB	2022 1,6%	2023 1,9%	2024 2,2%	Hele landet med Oslo 3,1%
Antall barn under 18 i familier som mottok sosialhjelp (antall) Kilde: SSB	2022 35	2023 40	2024 41	Hele landet med Oslo 77 014

4.14.3 Samlet vurdering av området

Relevant faktainformasjon

De sosiale tjenestene i Snåsa kommune er organisert gjennom et vertskommunesamarbeid mellom Steinkjer, Inderøy og Snåsa kommune, der Steinkjer er vertskommune.

Det er viktig at Snåsa følger opp og tar ansvar for at de sosiale tjenestene som deres innbyggere mottar, er forsvarlige. Dette er et ansvar de som kommune beholder, selv om myndigheten til å fatte vedtak etter loven delegeres til vertskommunen. Vi forventer at Snåsa etterspør rapportering og følger opp kvaliteten i tjenestene i dialog med vertskommunen.

De sosiale tjenestene har som formål å bedre levekårene for vanskeligstilte, bidra til sosial og økonomisk trygghet, bidra til at den enkelte får mulighet til å leve og bo selvstendig, fremme overgang til arbeid, sosial inkludering og aktiv deltakelse i samfunnet. Tjenestene skal bidra til at utsatte barn og unge og deres familier får et helhetlig og samordnet tjenestetilbud, samt bidra til likeverd, likestilling og forebygge sosiale problemer. En trygg og forutsigbar bosituasjon, deltakelse i arbeidslivet og inkludering i samfunnet er viktige virkemiddel for å forebygge lavinntekt og utenforskap.

Kommunen skal gjøre seg kjent med innbyggernes levekår, vie spesiell oppmerksomhet til trekk ved utviklingen som kan skape eller opprettholde sosiale problemer. Samordning og samhandling mellom tjenesteområder er av sentral betydning. Kommunen bør inkludere levekårsutfordringer i øvrig samordning av tjenester til sårbare grupper.

Ifølge KOSTRA 2024 mottok 2,2% av innbyggerne i Snåsa kommune økonomisk stønad (Trøndelag 3,3 %). 19,6 % er i aldersgruppen 18-29 år (Trøndelag 31,4 %). 34,8 % av innbyggerne som mottar økonomisk stønad hadde et hjelpebehov som varte lengre enn 6 måneder (Trøndelag 33,5 %).

I 2024 var andelen barn i familier som mottok økonomisk stønad målt opp mot antall barn i Snåsa kommune 10,6 %. (Trøndelag 7,9 %).

Styrker og muligheter

Kontoret har direktenummer som kan benyttes ved spørsmål om sosiale tjenester, noe som bidrar til å styrke tilgjengeligheten til de sosiale tjenestene.

Vertskommunen Steinkjer mottar midler fra statsbudsjettet for utvikling av de sosiale tjenestene på Nav kontoret. Gjennom pågående prosjekt jobber kontoret målrettet for å forebygge utenforskap gjennom tett og helhetlig oppfølging av ungdom. Arbeidsmodellen inkluderer samarbeid på tvers med flere tjenester, og individuell oppfølging av ungdom med både hjemmebesøk og møter på arenaer utenfor Nav kontoret. Metodeutviklingen bygger på erfaringer fra tidligere prosjekt med familier, og tar utgangspunkt i sosialtjenestelovens § 17 opplysning, råd og veiledning.

Snåsa kommune har vedtatt Plan for forebygging av omsorgssvikt og adferdsvansker hos barn og unge 2024-2030, noe som gir rammer for samarbeid på tvers av tjenester for utsatte barn og unge.

Svakheter og utfordringer

Organisering av ressursituasjonen ved kontoret har vært tema for jevnlig dialog med Statsforvalteren i 2025, og vår vurdering er at Nav-leder jobber godt med å samle og legge til rette for samarbeid med partnerskapet for Nav kontoret.

Kontoret har jobbet, og jobber, med å organisere ressurser og tjenester på en måte som ivaretar tilgjengeligheten. Det er likevel en vedvarende utfordring med ressursituasjonen, hvor årsaken er blant annet flere søknader og økt behov for sosialhjelp. Vi ser at dette utgjør en risiko for svikt for tilgjengeligheten for de sosiale tjenestene.

IP

KOSTRA-tall for 2024 viser at ingen sosialhjelpsmottakere har individuell plan (IP) ved Nav Inn-Trøndelag. Kommunen bør arbeide med å aktivt ta i bruk tjenesten som verktøy ved å tilby tjenesten for personer som fyller vilkårene. En individuell plan er et viktig bidrag til å sikre samordning av tjenester og til å understøtte brukermedvirkning.

Kvalifiseringsprogrammet

Nasjonale undersøkelser viser at tjenesten kvalifiseringsprogram (KVP) gir gode resultater for overgang til arbeid. I 2023 gikk i overkant av 43% av deltakerne som fullførte kvalifiseringsprogrammet over til ordinært heltids- eller deltidsarbeid. Nav Inn-Trøndelag har jobbet godt over tid med å tilby KVP til aktuelle deltagere, også har det i perioder vært utfordrende grunnet ressursituasjonen ved kontoret. Det er en nedgang i antall deltagere i KVP fra 51 i 2023 til 41 i 2024. Det er potensiale for å tilby kvalifiseringsprogrammet til flere deltagere, og for Snåsa er dette aktuelt sett opp imot at antall sosialhjelpstilfeller med sosialhjelp i 6 måneder eller mer har økt fra 11 i 2023 til 16 i 2024. Det er sannsynlig at kvalifiseringsprogrammet kan være aktuelt for noen av disse.

Antall klagesaker i forhold til antall mottagere av sosialhjelp har gått ned, og er for 2024 0,47% for Nav Inn-Trøndelag. (til sammenligning 1,9% for Trondheim kommune) Det er viktig at kontoret videre opplyser sine brukere om klageadgang, da dette er en sentral del av å ivareta rettssikkerhet for innbyggerne.

Åpningstiden for ikke avtalte møter er begrenset til to timer i uka. Det er viktig at de sosiale tjenestene, som er samfunnets siste sikkerhetsnett, er tilgjengelige for de som trenger hjelp fra Nav-kontoret. Dette gjelder også for brukere som ikke benytter digitale løsninger, har språkutfordringer eller mangler Bank-ID. Kommunen bør gjøre jevnlig vurderinger av om tilgjengeligheten er forsvarlig, sett opp mot behov i egen innbyggermasse.

Framtidsbildet - bærekraft og handlingsrom

Nav-kontoret bør jobbe med å legge til rette for overgang til arbeid og aktivitet, samt fremme sosial inkludering og aktiv samfunnsdeltakelse.

Dyrtid, flyktningetilstrømning og innstramming i statlige ytelser gjør at flere har behov for sosiale tjenester. Det er viktig at Nav-kontoret er dimensjonert for å kunne gi riktig hjelp til riktig tid. Dyrtiden gjør at det er ekstra viktig at kommunen gjør gode kartlegginger av tjenestemottakers behov for økonomisk stønad, samt konkrete og individuelle vurderinger av hvilken hjelp som skal gis for å sikre den enkelte et forsvarlig livsopphold.

4.14.4 Sentrale tema

1	Styrke arbeidet med å tilby den lovpålagte sosiale tjenesten kvalifiseringsprogrammet til de som fyller vilkårene.
2	Styrke arbeidet med å tilby den lovpålagte sosiale tjenesten individuell plan til de som fyller vilkårene.
3	Jobbe med å forbedre behandlingen av søknader om økonomisk stønad for å sikre at innbyggerne får den støtten de trenger og har rett til.
4	Arbeide for at barneperspektivet ivaretas, både gjennom saksbehandling av søknader om tjenester og i samarbeid med aktuelle samarbeidsparter.

4.15 Tverrsektoriell samhandling

Middels

Snåsa kommune har utviklet en modell, Snåsamodellen, som er kommunes overordnede samhandlingsmodell. Denne synliggjør blant annet hvordan planer, rutiner, møtearenaer og tiltak på de ulike nivåene i kommunen sikrer at utsatte barn får riktig hjelp til riktig tid.

Snåsa kommune er en BTI-kommune. BTI er en samhandlingsmodell for tjenester som møter gravide, barn, unge og foreldre det er knyttet undring eller bekymring til. Modellen skal kvalitetssikre helhetlig og koordinert innsats uten oppfølgingsbrudd.

4.15.1 Fokusområder

Velferdstjenestene skal samarbeide utover oppfølgingen av det enkelte barn, ungdom og deres familie for å ivareta egne oppgaver og for at andre tjenesteytere skal kunne ivareta sine oppgaver.

Velferdstjenestene skal samarbeide når det er nødvendig i enkeltsaker for å gi barnet eller ungdommen et helhetlig og samordnet tjenestetilbud.

Kommunen skal avklare hvilken velferdstjeneste som skal samordne. Samordningsplikten lovfester et ansvar for kommunen til å sørge for at den enkelte tjenestemottaker får et samordnet tjenestetilbud.

Familier som har eller venter barn med alvorlig sykdom, skade eller nedsatt funksjonsevne, og som vil ha behov for langvarige og sammensatte eller koordinerte helse- og omsorgstjenester og andre velferdstjenester, har rett til barnekoordinator.

Barn og unge med behov for langvarige og koordinerte tjenester har rett til å få utarbeidet individuell plan.

4.15.2 Sentrale nøkkeltall

Andel personer med innvandrerbakgrunn i alderen 16-25 år som verken er i videregående opplæring eller har fullført eller bestått (andel)	2018	2019	2020	2021	2022	Hele landet med Oslo
Kilde: IMDi	76,5	45,5	37,5	0	0	30,9

Unge utenfor arbeid, utdanning og opplæring	2018	2019	2020	2021	2022	Hele landet med Oslo
Kilde: KHS	7,4%	7,5%	7,1%	7%	7,6%	9,5%

Variabler

Alder: 15-29 År Kjønn: Kjønn Samlet

4.15.3 Samlet vurdering av området

Relevant faktainformasjon

I Oppvekstprofilen for Snåsa kommune kommer det frem at:

- Andelen barn (0-17 år) i kommunen per 1.1.2024 som er innvandret eller norskfødt med innvandrerforeldre, er lavere enn i landet som helhet.
- Andelen barn som bor i husholdninger med vedvarende lav inntekt, er ikke signifikant forskjellig fra landet som helhet.

Styrker og muligheter

Snåsa kommune har utviklet en modell, Snåsamodellen, som er kommunes overordnede samhandlingsmodell. Denne synliggjør blant annet hvordan planer, rutiner, møtearenaer og tiltak på de ulike nivåene i kommunen sikrer at utsatte barn får riktig hjelp til riktig tid. Sentralt i modellen er å utvikle verktøy for å bli oppmerksom på og følge opp barn og familier som har behov for hjelp, å styrke det tverrfaglige samarbeidet på tvers av tjenester og nivå, øke kunnskapen blant ansatte i arbeidet med utsatte barn og styrke brukermedvirkningen.

Snåsa kommune er en BTI-kommune. BTI er en samhandlingsmodell for tjenester som møter gravide, barn, unge og foreldre det er knyttet undring eller bekymring til. Modellen skal kvalitetssikre helhetlig og koordinert innsats uten oppfølgingsbrudd. Den skal bidra til tidlig innsats, samordning av tjenestene og brukermedvirkning.

Snåsa kommune har sammen med frivilligheten tatt grep for å ha en svært lav terskel for at barn og unge kan delta på organisert idrett. Eksempelvis med gratis halleie for alle under 16 og årlig avgift på kun 200,- for tilgang på all idrett i Snåsa IL.

Kommunen opprettet for noen år siden en særordning for barn i lavinntektsfamilier for å kunne delta på ulike tilbud, eksempelvis kulturskole, kino basseng mm.

Kommunen har utviklet et godt tverrsektorielt samarbeid med helse for å sikre trygg og god oppvekst for barn i Snåsa, bl.a. gjennom tidlig innsats og styrking av foreldre.

Kommunen har satt av en ressurs som er dedikert til å arbeide med møteplasser for de unge. Det er satt i gang restaurering av et gammelt forsamlingshus som skal bli det nye ungdommens hus.

Kommunen er samarbeidspartner med stiftelsen Robust Ute. Et gratistilbud for unge med turer ut i naturen, alt fra lavterskeltilbud på noen timer til flerdagers turer i fjellet. Hovedmålgruppe er unge som faller utenom annen organisert aktivitet.

Framtidsbildet - bærekraft og handlingsrom

Tverrfaglig samarbeid fremmer utvikling av felles kompetanse og tilnærming på tvers av fagområder. Det gir også en god struktur for brukermedvirkning i hele prosessen. Det kan bidra til mer robuste tjenester ved å utnytte merverdien i kunnskapsdeling. Tverrfaglig samarbeid er en arbeidsform som både sikrer kunnskapsutvikling og tjenesteutvikling i tett dialog med bruker.

Sentrale forutsetninger for godt tverrfaglig samarbeid er:

- At barnas, de unges og familienes behov og mål alltid er grunnlaget for samarbeidet
 - Lederforankring
 - At tjenestene kjenner hverandres og har etablerte samarbeidsarenaer
 - Felles verdier og forståelse av begreper
 - At roller og forventninger er tydelig avklart
 - At fagpersoner er bevisst på grenseflatene mellom ulike faglinjer for å ivareta samordning og sammenhengende tjenester
 - At fagpersonene kjenner hverandres faglige styrke og «fremsnakker» hverandre
 - Avklart struktur og felles verktøy for samhandling og koordinering
 - Tid til å utvikle den tverrfaglige felleskompetansen gjennom refleksjon, evaluering og metodeutvikling
-

4.15.4 Sentrale tema

1	Hvilke formelle samarbeidsfora finnes på ledernivå, der barn og unge med sammensatte behov og deres pårørende er tema?
2	Hvordan styres, måles og evalueres tverrsektorielt samarbeid i kommunen?
3	Er det etablert rutiner som avklarer hvilken tjeneste som har samordningsansvar når det er behov for et samordnet tjenestetilbud?
4	Hvilke samarbeids- og samordningsstrukturer finnes rundt tjenestemottaker og på hvilke måter kartlegges barnets, ungdommens og familiens behov?
5	Hvordan ivaretas brukermedvirkning?